

A tartalomból:

- Novelles szemmel (is) a Compair
- Pillanatkép az oktatásról
- Múzeumi történet
- Szóra bírt beszélgetések
- Távközlési tallózó
- Irodai ingyencégek a Compairról

Heti

I. évfolyam, 29. szám

Informatikai hetilap

Ára: 39 Ft

Virágzó birtokot!

Antall József miniszterelnök nyitotta meg, s miniszterek, ismert szakmai és politikai személyiségek részvételével, rendkívül elegáns külsőségek között zajlott a múlt héten az – első ízben volt szocialista országban tartott – Europa Telecom konferencia és kiállítás. „Remélem – mondotta üdvözlő beszédében *Pekka Tarjanne*, az ITU főtákkára – ez a rendezvény még a következő évezredben is jócskán érezteti hatását. Mivel olyan kivételes korban élünk, hogy megváltoztathatjuk, befolyásolhatjuk az események menetét, segíthetjük a távközlés jövőbeni fejlődését, rendkívül fontos, hogy kihasználjuk ezt az egyedülálló lehetőséget, s ne csak rámutassunk a problémákra, hanem legyen erőnk, önbizalmunk és legfőképpen bölcsességünk kidolgozni azok megoldását is.”

Ezen igyekeztek a résztvevők a konferencia különböző helyszínein. Térségünkben különösen nagy szükség van ama bizonyos bölcsességre, hiszen sok évtizedes elmaradást kell nehéz gazdasági helyzetben behozni. *Siklós Csaba* szakminiszter a politikai szimpózium nyitóelőadásában a fejlett Nyugathoz képest távközlési sivatagnak nevezte országunkat. „Ezt a pusztaságot kell most tudással, ám kevés tőkével ígéretes birtokká varázsolni” – jelentette ki.

Miért sivatagosodott el eme átvitt értelemben Kelet-Európa? „Az irányított tervgazdaságban nem volt szükség a társadalom egyénei közötti horizontális kommunikációra – adta meg a választ a miniszter. – Ezért fejletlen az infrastruktúra, ezért jut száz lakosra alig tíz telefonvonal.” Hát-

rányunkra jellemző, hogy ma öthat, nem is olyan régen pedig még 12 évet kellett várni a telefonra, s a várakozók aránya a világon szinte példa nélkül álló módon hatvan százalékossá duzzadt.

Nyugati gyakorlat szerint a távközlés árbevételének három-hat százaléka elegendő a fővonalak számának kívánt arányú növelésére. Nálunk viszont ennyi kevés, hiszen egyszerre kell finanszírozni a rekonstrukciót, a hálózatépítést

és -bővítést. Így hitelekre, tőkebevonásra kell támaszkodnunk.

„Mivel a távközlés egészében jól jövedelmező, komoly befektetőkre számítunk” – mondotta *Siklós Csaba*. A területet azonban csak átfogó koncepció alapján szabad fejleszteni. „Az alaphálózatra támaszkodó szolgáltatások nem egyformán nyereségesek. Ahol jövedelmező lehet a tevékenység, ott versenyhelyzetet kell teremteni. A világon mindenhol az üzleti táv-

közlés hasznából finanszírozzák a lakossági szolgáltatások egy részét. Így nálunk is ebben az irányban kell haladni” – állapította meg, hozzátéve, hogy a kidolgozás alatt álló távközlési törvény lehetővé teszi a magántőke bevonását. Erre annál is inkább szükség van, mert noha „az állam az alapszolgáltatások széles körében feltétlenül jelen kell, hogy legyen, közvetlen költségvetési közreműködésről alig lehet szó.” Így az állam számára marad a közvetett, szabályozókon keresztüli részvétel, a versenyszféra megteremtése, illetve a normatív feltételek szerinti versenyztetés.

(Folytatás a 19. oldalon)

Számítógépes Csodaország

Talán a Pioneer űrszonda kapta a közelből lencsevégre a Szatumusz gyűrűit? Bizony nem. Megvalljuk: fotónkon egyetlen valóságos objektum sincs. „Fényképészünk” egy *Silicon Graphics (SGI)* munkaállomás, illetve egy rajta futó szoftver, a *Thomson Digital Image (TDI) Explore 3.0* változata volt.

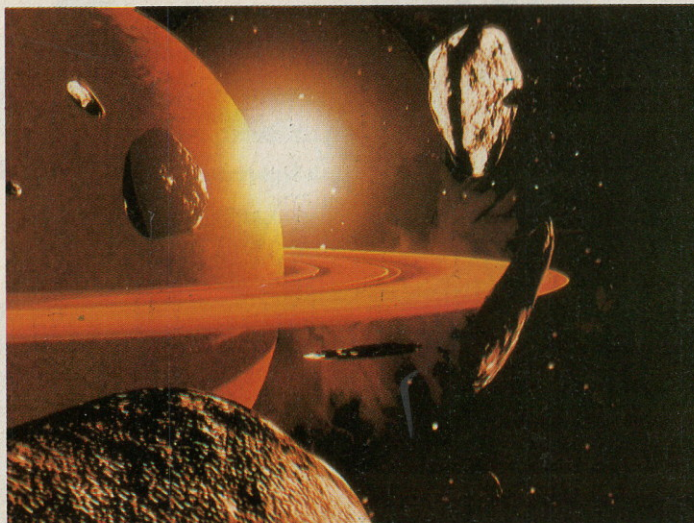
„Ma a világon öt igazán professzionális grafikus tervező-, megjele-

nítő- és animációs szoftver kapható. Gyártóik közül a francia *TDI* az egyetlen európai – hallottuk a *Compair*en *Laboncz Lászlótól*, a vállalat első magyar partnerének, a *Wonderland Studio Kft.*-nek az ügyvezetőjétől. – Egy esztendője alapítottunk saját céget. Videografikai munkákra vállalkoztunk, legutóbb például mi készítettük az *MHB* ismert aranyzarvasos rek-

lámját. Kezdetből *SGI* hardverre alapoztunk. Szakembereinknek régóta fáj a foguk a remek munkáállomásokra, és 1990-ben, az embargó oldódásakor a mi csapatunk kapott először *COCOM*-engedélyt ezekre az eszközökre.

A *TDI* 1984-es alakulásakor a *Thomson CSF* három memóriából álló kis csoport volt csupán. 1985-ben a francia országos audiovizuális intézettel, az *INA*-val összefogva felgyorsították animációs programjuk fejlesztését, s ebben az esztendőben már több európai tévéállomás vette meg rendszerüket. Az *SGI* platformon futó *Explore 1986*-ban, az *IBM RS/6000*-esen működő *Tdimage* tavaly került piacra. A szoftvereket nemcsak televíziósok, videósok és filmesek, hanem építésszek és iskolák is használják.

Mára a *TDI* több mint hetven alkalmazottat foglalkoztat, s az egész világra kiterjedő értékesítési hálózatot épített ki. Hazánkban a *Wonderland* mellett, mint a *Compair*en hallottuk, már a *Kont-rax Multicad* is felvette kínálatába a cég termékeit.

MTA
SZTAKI

UNGERMANN-
BASS

PÁRBESZÉD A VILÁGGAL, NYITOTT HÁLÓZATOK

A SZTAKI Open Systems tanfolyamaihoz illeszkedve

TCP/IP TANFOLYAM

1992. NOVEMBER 18-20.

A nagyvilág számos országában jól ismert Ungermann-Bass (UB) cég tanfolyamai mostantól az Ön számára is elérhetőek.

Ára: 20 000 Ft+áfa.

Az MTA SZTAKI szakértőinek közreműködésével 3 napos intenzív tanfolyamon szerezhettek alapos ismereteket a TCP/IP-ről.

Jelentkezés: SZTAKI, GYIO.

Budapest, Kende utca 13-17.

Telefon: 181-1143. Fax: 166-7503

Információs szám: 101

Pelikan

Mátrifilm

FESTÉKSZALAG

a **Carbonnál**

KONTÚROSABB, SÖTÉTEBB ÍRÁSKÉP
JOBBA FÉNYMÁSOLÁS * JOBB GRAFIKÁK
TISZTÁBB NYOMTATÓFEJ * TISZTÁBB
FELHASZNÁLÁS * CSÖKKENŐ GÉP-
SZERVIZELÉSI KÖLTSÉG

Epson Star, Mannesmann, Seikosha, Brother nyomtatókhoz

Ink-Jet tinták * Long-life system

BUDAPESTI KÉPVISELET
1156 Bp. Nádasdó park 31.
Tel.: 164-5476

CARBON-KER Kft.
KAPOSVÁR
Tel./Fax: 82/16-828

PÉCS
Maróti Géza
Tel.: 72/12-755

CARBON-NORD Kft.
MISKOLC
Tel./Fax: 46/369-564

CARBON-KER Kft.
OROSHÁZA
Tel./Fax: 68/11-988

CARBON Kft.
SZOMBATELY
Tel.: 94/13-153 Fax: 94/12-997

tartsa ... Carbon!

Információs szám: 102

A VIDEOTEX

INFORMÁCIÓIRA BÁRMIKOR SZÁMÍTHAT...

MAGYAR VIDEOTEX

SZOLGÁLTATÓ ÉS FEJLESZTŐ KFT

Ügyfélszolgálat: Budapest V., Városház utca 16. Postacím: 1364 Budapest, Pf.:271.
Telefon: 118 - 1212. Telefax: 138 - 2686. Telex: 22 - 1029 - rtx - h.

Információs szám: 103

TARTALOM

Számítástechnika

Compfair kirakat	
5	Noteszgépek is Három T: Toshiba és Technotrade
6	Intram, Albacomp, Itea
7	Novell, Kürt, Triad
9	CA-disztribútorok, Cédrus Floppyland
10	Hírpaletta: Alfadat, Acer, Isys, Autodesk kínálat
11	Térinformatikai és CAD hírek
12	1990-1997 Processzor-évek Nyugat-Európában
13	Oktatás: CIC, OBS, PC Pince, Gábor Dénes Főiskola
14	A hazai Unix-piacon Sunsoft hatások
15	Dataease segédlettel Múzeumi történet
17	Axis Hungary Tengelyhatalmak

Távközlés

19	Europa Telecom beszámoló	
20	Központ a Hungexpón Faxkártya és...	Bérlő a Matáv
21	AT&T rendszerrel Controll-Ascom Rt. a Varip Supra-Adacom	Axis: LAN + Windows Montana VSAT Tartalom és forma Hármas garancia Izraeli szerződés
22-23	Demex-Atis	Szóra bírt beszélgetések

Irodatechnika

24	Schwa-Bo	Bankkártya-boomra készülve
25	Védelem a porviharától	Több iont a levegőbe!
26	Kínálja a Corvinia	Fólia iratokon és ablakokon
27	Terv: 400 millió	Több ér a Telérben

Mutató

29	Mi mikor támad? VCS-Post	Vírusnaptár Német postabosszantó
30	Hová menjünk? Hirdetői index Hír-lap	Rendezvénykalauz

Kinyomtatott példányok száma :	10 000
Ebből névre szóló tiszteletpéldány :	7 000
Budapesti terjesztésre kerül :	2 000
Vidéki terjesztésre kerül :	1 000

A Heti CHIP-re előfizetés kérhető levélben :
1300 Budapest 3., Pf. 210
Előfizetési díj 1 évre 1800 forint.

LAPZÁRTA

Please, Radaus

Együttműködési megállapodást kötött a Please Adatátviteli Szolgáltató Kft. és a Radio Austria. Az október 12-én aláírt megállapodás értelmében a Radaus biztosítja a nemzetközi, digitális, bérelt áramköri szolgálatot a magyar felhasználók számára. Az első összeköttetéseket már üzembe is helyezték: négy 64 kilobit/secundu-

mos áramkör az Europa Telecom idején már üzemelt Budapest és Milánó között (az Italcable használta). További nemzetközi, nagy sebességű, digitális bérelt összeköttetések üzembe helyezése várható. Igényeit már bejelentette – többek között – a Siemens, az IBM, a Providencia, a Közgazdaságtudományi Egyetem, a SZTAKI.

Hughes hub Budapesten

Az Europa Telecomon írták alá azt a szerződést, amelynek értelmében a Hughes Network Systems cég műholdas földi állomást (hubot) szállít Magyarországra. A Banknet Kft. műszaki igazgatója, *Dávid Gábor* elmondta, hogy ez lesz Közép-Európa első központi földi állomása. A telepítésre jövő év első negyedévében kerül sor, a pontos budapesti helyszín még nem ismeretes. A mintegy 2,5 millió dolláros beru-

házás keretében egy 6,1 méter átmérőjű antennát, rádiófrekvenciás és alapsávú berendezéseket, számítógépeket és monitorokat helyeznek üzembe. Szintén a kiállításon jelentette be a Banknet, hogy megkötötte első, nem kísérleti jellegű, azaz már üzleti alapokon működő szerződését a Generali Biztosító Rt.-vel. A Generali számítógépes hálózatának kialakítására a műholdas összeköttetést választotta.

Hazai Microsoft

Az amerikai közleményt követően október 12-én Prágában is bejelentették, hogy a közeljövőben a Microsoft négy kelet-európai ország fővárosában önálló képviselőket nyit. *Paul Robson*tól, a cég illetékes vezetőjétől megtudtuk, hogy bár ezek a cégek jogi és pénzügyi szempontból az egyesült államokbeli Microsoft Corporation százszázalékos leányvállalatai lesznek, az eddigi értékesítési szervezeti rendszer nem változik, így térségünkben továbbra is Münchenből irányítják a forgalmazást.

Prágában, Varsóban és Moszkvában a következő hónapokban közel

egyidejűleg nyitnak, utoljára Budapesten, legkésőbb jövő júniusban. A magyar irodában várhatóan négyen foglalkoznak majd a forgalmazás, a marketing és a műszaki támogatás témakörével. A termékeket azonban továbbra is a müncheni áruházból vásárolják a forgalmazók. A leányvállalatok lassan, lépésről lépésre, folyamatos müncheni támogatással bővítik majd ki tevékenységi körüket. Kérdésünkre, tervezik-e a közvetlen amerikai kapcsolat, budapesti raktárbázis létrehozását, a válasz egyelőre nemleges volt, de a jövőben, ha a forgalom indokolja, változhat a helyzet.

MT-Orbcomm hálózat

Európában elsőként a Műszertechnikával írt alá együttműködési szerződést az amerikai Orbital Communications űrtechnológiai vállalat. Eszerint az MT lesz a cég műholdas adatátviteli és helyzetmeghatározó rendszerének, az Orbcommnak a

kizárólagos képviselője és üzemeltetője Magyarországon. A zsebben hordható és járműveken telepíthető terminálok sokféle – például személyhívó – szolgáltatást nyújtó rendszer az Egyesült Államokban jövőre, hazánkban 1995-ben áll üzembe.

Mi Jobb Technológiát Nyújtunk!

Kaiyo

S L - 1 0 0
S Y S T E M

Processzor:

- Am386SX-25MHz mikroprocesszor
(a létező leggyorsabb 386SX mikroprocesszor)

Lemez meghajtók:

- két 3 1/2 colos floppy meghajtó, egy 3 1/2 colos IDE merevlemez

Bővítőhelyek:

- két 16 bites ISA-kompatibilis bővítőhelyek

Memória:

- 1 Mbyte RAM, az alaplapon 16 Mbyte-ig bővíthető

Billentyűzet:

- teljes, 101/80 gombos billentyűzet

Csatlakozók:

- 512 Kbyte video RAM-os VGA-port,
két soros port, egy párhuzamos port, egy game port

Kivitelezés:

- slim line asztali számítógép/alaplap

Am 386 is a trademark of Advanced Micro Devices, Inc.

A személyi számítógépek terén szerzett széleskörű tapasztalatainkat egyesítettük a számítástechnikai és elektronikai mérnökeink szakértelmével. Mind a technológiai, mind a gyártási folyamatok terén olyan újításokkal szeretnénk szolgálni, amelyeket joggal várhatnak el az egyik legnagyobb hong-kongi és távol-keleti gyártó/szállítótól. Az új termékeink kifejlesztésére Önökkel társulnak a mérnökeink. A szakképzett munkaerőnk gyártási és minőségi ellenőrkkel együttműködve, fejlett technológiájú gépekkel állítják elő a nagy teljesítményű személyi számítógépeket.

Ez azt jelenti, hogy Ön nemzetközileg elismert minőségű, teljesen hibamentes termékeket kap, amelyek az Ön piaci igényeit tökéletesen kielégítik. Marketing szempontból nézve, ez jelentősen megnövekedett forgalmat jelent az Ön számára. Válasszon tehát minket, hogy a vevőinek jobb technológiát nyújthasson, Ön pedig nagyobb haszonra teheszen szert a személyi számítógépek piacán.

Manufacturer & Distributor

Ocean Office Automation Ltd.

Head Office: Ocean Office Automation Ltd
4th & 5th Floor, Kader Industrial Building,
22 Kai Cheung Road, Kowloon Bay,
Kowloon, Hong Kong.
Tel: (852) 305 1800 Telex: 52289 OCCOM HX
Fax: (852) 799 2398 (5 lines)

China Factory: Ocean Information Ltd
Shajin Town, Bao An County,
Shenzhen China.
Tel: (867) 559 28079
Fax: (867) 559 28054

Információs szám: 200

Három T: Toshiba és Technotrade

Egy újpesti földszintes ház hátsó udvarában kezdtek, ma két irodaházuk van raktárral, öt-hat vidéki szervizképvislettel. A Technotrade-et alapító hat műszerész korábban is Toshiba gépekkel – fénymásolókkal, majd faxokkal és laptopokkal – foglalkozott. A jelenleg ötvenöt fős cég huszonöt mérnöke állandóan járja az or-

szágot. Kiépült értékesítési és szervizhálózatuk van Nagykanizsán, Nyíregyházán, Sopronban, Szarvason és persze Budapesten, a Pécs környéki most alakul.

László Péter gazdasági igazgató hangsúlyozta: az 1990. január 1-jén indult kft. hárommilliós alapítói vagyonában a Toshiba-nak egy fillére sincs, azt 45 százalé-

ban német, 55 százalékban magyar magánszemélyek adták össze. Két és fél év elteltével mégis maga a Toshiba elnöke avatta föl az új kereskedelmi épületet. „Márpedig – jegyezte meg László Péter – Mr. Ithori nagyobb pénzekről dönt, mint Kupa Mihály: a Toshiba a huszonhatodik a világ legnagyobb cégeinek sorában.”

Idén májustól tehát a Technotrade a Toshiba faxok, fénymásológépek és számítógépek kizárólagos hazai disztribútora, gyári képviselője. Nettó árbevételük tavaly 400 millió forint volt, 1992 első félévében 230-280 millió forint nettó árbevétel érték el. Hosszú távra gondolkodva a tőke egy részét visszaforgatják az üzletbe. Mint László úr elmondta, a minőség és a márkanév védelmében a Toshiba Europe ellenőrzi az idegen (német, osztrák) forrásokból hazánkba bekerülő gépek útját. A Technotrade-nél értékesített készülékek mindegyike garántáltan japán termék.

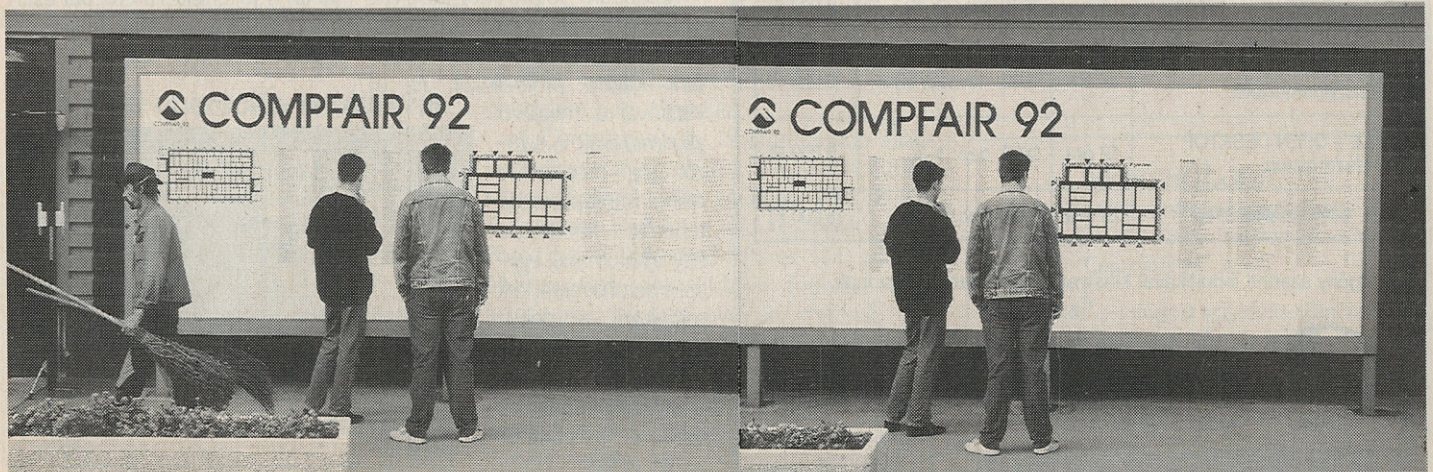
Két éve foglalkoznak számítástechnikával – mint mondják, a laptopok közt a Toshiba a Rolls Royce. A Compairen is bemutatott 1800-as modellek világpremierje szeptember-októberben volt. A 64 szürke árnyalatot kezelni képes gépek érdekessége, hogy (az árcsökkentés érdekében) e típusoknál a Toshiba visszatért a nikkelhidrid akkumulátorról a nikkel-kadmium telepekre, ugyanakkor azok üzemidejét sikerült 4-5 órára növelni. Nem lehet viszont asztali készülékbe, úgynevezett dokkolóállomásra csúsztatni ezeket a modelleket. Az árkülönbség 40 százalék, vagyis némelyiknél több mint százezer forint. Resume üzemmódban a készülék kikapcsolás (például akkucser) után nem végzi el újra az öntesztelést. A lekerekített házba bújtatott 1800-asok ára arányban áll a megbízhatóságukkal.

Kelenhegyi Péter

Toshiba noteszgép-ízelítő

Jellemző	 T1000XE	 T1800	 T1850	 T1850C	 T2200SX
Processzor	80c86	80386SX	80386SX	80386SX	80386SX
Órajel (megahertz)	10	20	25	25	10/20
Társprocesszor-foglalat	nincs	van	van	van	van
Tárhelykapacitás (megabájt)	1-3	2-10	4-12	4-12	2-10
Cache (kilobájt)	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs
Memóriabővítő (megabájt)	1-2	2-4-8	2-4-8	2-4-8	2-4-8
Max. hard RAM (megabájt)	2,4	9,4	11,4	11,4	9,4
3,5 hüvelykes hajlékonylemezes egység	nincs	1,44	1,44	1,44	1,44
Merevlemez (megabájt)	20	43/64	43/64	85	80
Megjelenítő típusa	LCD	LCD	LCD	STN színes	LCD
Felbontás/tónus	640×400/4	640×480/64	640×480/64	640×480/256	640×480/16
Külső monitorcsatlakozó	nincs	analóg VGA	analóg VGA	analóg VGA	analóg VGA
Bővítőcsatló	van	nincs	nincs	nincs	van
Üzemóra akkuról	3-4	4	4	4	4
Méret (mm)	n. a.	297×210×41	297×210×41	297×210×41	297×210×41
Tömeg (kg)	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
Compair-ár (áfa nélkül)	59 800	178 400 198 700	276 800	392 500	324 200

Megjegyzések: Mindegyik típus 84 gombos billentyűzettel, Centronics és RS-232 soros csatlóval van ellátva; opcionálisan külső hajlékonylemezes egység csatlakoztatható hozzájuk; a gépekben gyárilag telepített DOS 5.0 operációs rendszer van.

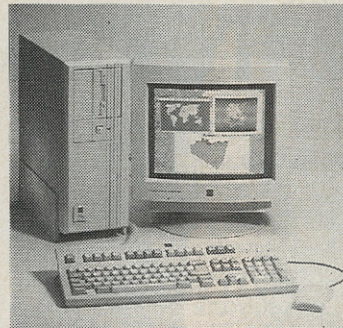
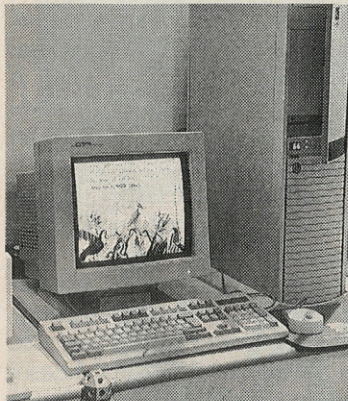

Amerikai választék

IBM, Everex, Polywell, Wearnes és Apple Macintosh gépek Ethernet hálózatba kötve működtek az Intram standján. A rendszert a Graphisoft Kft.-vel közösen hozták létre annak demonstrálására, hogy a hazánkban elterjedt PC-s hálózatok célszerűen és gond nélkül kiegészíthetők Macintosh számítógépekkel. Műszakilag tehát nincs akadálya, meglévő hálózatunkra a kényelmesebb mun-

ka körülményeket nyújtó Macintosh is csatlakoztatható, ráadásul sok esetben éppen ez olcsóbb, nem pedig a PC-ből kialakított grafikus munkaállomás.

A stand egyik látványossága a 66 megahertzes Polywell gépbe helyezett igen gyors videokártya volt. A másik az Everex Carrier SL/25 hordozható számítógép – 25 megahertzes órajellel, i386 SL processzorral, 64 kilobájtos gyorsítótárral, 80 megabájtos cserélhető merevlemezzel. A jó képminőséget a 64 szürkeárnyaltos LCD megjelenítő biztosítja. Kiemeli a hasonló kategóriájú masinák közül, hogy munka közben is cserélhetők a telepek, a futó alkalmazás nem szakad meg. Ez azt jelenti, hogy a gép gyakorlatilag korlátlan ideig üzemeltethető hálózati feszültség nélkül. Listaára 259 ezer forint, ezért egy DOS 5.0-t és egy magyar Windows 3.0-t is kap a vásárló.

Tizenkét Zenith

Tizenkét bővíthető, professzionális számítógépet jelentett be a Bull csoporthoz tartozó Zenith Data Systems európai vállalata. A Compairen az Albacomp mutatta be a Z sorozat tagjait. Korábban,

a júniusi termékbejelentést követően a Zenith két ízben csökkentette az árakat, s az új Z 300/400 családra is a mérsékelt árak jellemzőek, olcsóbbak a Z munkaállomásoknál. A legkisebb gép ára 100 ezer forint alatt van, a csúcsmo- dell 236 ezer forintba kerül.

Valamennyi Z 300/400 családtag az Intel 386/486-os processzoraira épül, és integrált Super VGA áramkört tartalmaz. A gépeken öt bővítőhely van, továbbá három tárolóhely, merevlemez, CD-ROM és más háttértár befogadására. Mindegyik típus elérhető merevlemez tároló nélkül is. Nagy súlyt fektettek a fejlesztés során a biztonságra: a gépek fizikailag lezárthatók, valamint szükség esetén le- tiltható a lemezre írás.

A 25 megahertzes processzort tartalmazó berendezések már októberben, a 33 megahertzesek novemberből rendelhetők meg.

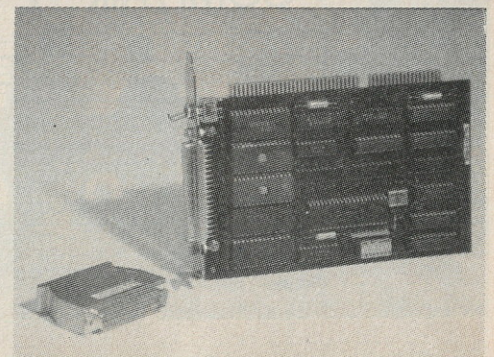
Titkosított DOS, Windows, Unix alkalmazások

Napjainkban egyre többen ismerik fel az információ védelmének fontosságát, bár korántsem mindenki, akinek – vélhetnénk – elengedhetlenül szüksége lenne rá. Az adatok biztonságát szolgálja az Itea Kft. Cryptocard nevű komplex hardver-szoftver kártyája, amely IBM PC/AT-kompatibilis rendszereken a számítógépek közötti adatforgalmat és az adatbázisokat rejtjelezi. Használatához egyszerű parancsokat osztogató program szükséges.

Korábban „kripto utasításokat” kellett szoftvereibe építenie annak, aki Cryptocarddal kívánta titkosítani adatait, programjait. Az új verzióval a meglévő alkalmazások a szerzői jog megsértése nélkül transzparenssé tehetők. Mindössze egy alkalommal, egyszeri beruhá- zással kell rejtjelezni a dokumentumokat, a szöveg szerkesztőket, az adatállományokat, a táblázat- és adatbázis-kezelőket.

Potenciális piacnak tekinthető, tipikus alkalmazói környezet a banki szféra, a biztosítótársaságok, az állami hivatalok és a különleges adatvédelmet igénylő intézetek, valamint az egészségügyi intézmények. Biztosítani kell az adatok titkosságát a küszöbön álló versenybeállást feldolgozó rendszerek- nél, a személyiségvédelem területén kívül említhetnénk például a szerzői jogi védelmet. Piackutatások szerint a termék Nyugat-Európában is jól értékesíthető, bár ezen a téren egyelőre csak a kezdeti lépések történtek meg.

Sz. Zs.

UNIX – OPEN DESKTOP OKTATÁS

Tanfolyamaink

UNIX – OPEN DESKTOP menedzsereknek	4 óra	1992. nov. 2.	3 000 Ft
UNIX rendszerismertető	12 óra	1992. nov. 16–18. 1992. dec. 14–16.	9 000 Ft
UNIX programozói alapok	8 óra	1992. nov. 3–4.	6 000 Ft
UNIX programozás haladóknak	8 óra	1992. nov. 5–6.	6 000 Ft
OPEN DESKTOP, X Windows programozás	8 óra	1992. nov. 9–10.	6 000 Ft
OPEN DESKTOP rendszerismertető	12 óra	1992. nov. 23–25.	9 000 Ft
UNIX – OPEN DESKTOP rendszergazda	12 óra	1992. dec. 1–3.	9 000 Ft
SQL adatbázis-kezelés	20 óra	1992. dec. 7–11.	15 000 Ft

Igény szerinti tematikával kihelyezett tanfolyamot is tartunk.

Budapest II., Frankel Leó út 26.
Postacím: 1536 Budapest, Pf. 379.
Telefon: 116-9450, 116-2287
Telefax: 135-8922, 131-0340

Novelles szemmel

„Most először járok a Compfair-en. Kellemsen lepett meg a kiállítás professzionalizmusa, a nyugati színvonalú standok sokasága.” Aki így vélekedett, annak igazán bőséges összehasonlítás alapja van. A nyilatkozó ugyanis nem volt más, mint *Bernd Buchholz*, a németországi Novell központ vezetője, akit nemcsak a vásárról, hanem általában a hazai piac vezető cégeiről, s a Novell Unix stratégiájáról is faggattunk.

„Azt, hogy az olyan, eredetileg számítástechnikai profilú vállalkozások, mint az Alpacomp, a Controll, a Microsystem vagy a Műszertechnika az utóbbi időben egytől egyig a távközlés irányába (is) fordultak, nem szabad egyszerűen a magyar számítástechnikai piac beszűkülésének a számlájára írni – jelentette ki *Buchholz* úr. – Gondoljunk csak az Apple Newtonjára, az Olivetti Quadernójára vagy az irodai telefonokba épített kisebbfajta adatbázisra! Az elektronikai ipar fejlődése világszerte elmosza a számítástechnika és a távközlés közötti határvonalat. A jövő a rádiós modemmé, telefonnal egybeépített PC-é.

Hogy időszerű-e már Magyarországon is a Unix és a mi Unixware-ünk? Válaszom egyértelmű igen. Gazdasági fejlettség ide vagy oda, e téren alig van különbség Nyugat- és Kelet-Európa között. Sőt! Önöknél számos most számítógépesítő cégnek megvan az a nagy előnye, hogy egy-két fejlődési lépcsőfokot kihagyva, rögtön a legmodernebb technológiát állíthatja rendszerbe. Nyugaton a korábbi nagy értékű beruházások még sok helyütt nem térültek meg, ami lassítja az átállást.

A Unixot sokáig az akkoriban viszonylag drága RISC gépekhez kötött, mondhatni hardvermegoldásnak tekintették. Hátráltatta az alkalmazásfejlesztést és a szoftverárak letörését, hogy Intel alapon eddig nem volt igazán éles verseny a Unix-piacon. Ugyanakkor mára kiderült: bár nincs minden tekintetben tökéletes asztali gépes operációs rendszer, a Unix mégis messze a legstabilabb, s a legtöbb funkciót kínálja. Piac – noha egyelőre kicsiny – rendkívül gyorsan bővül. Így a Novell is elérkezettnek látta az időt, hogy Unix-alapú hálózati megoldással jelentkezzen. Optimista vagyok, a siker igazolja döntésünk helyességét.

dással jelentkezzen. Optimista vagyok, a siker igazolja döntésünk helyességét.

Magyarországi Novell-értékesítés? Elégedett vagyok itteni forgalmazási csatornáinkkal. Dobogós helyünk van az Önök szoftverpiacán. Partnereink azt mondják: nehéz a Novell-lel dolgozni – de még mindig jobb, mint bárki mással” – fejezte be mosolyogva nyilatkozatát *Buchholz* úr.

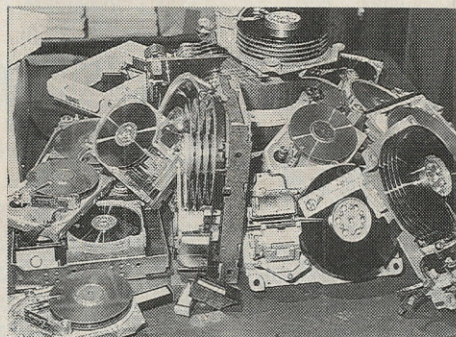
Mikolás Zoltán

AST is a Molnál

A Compfair-en értesültünk róla, hogy a Mol tender második fordulójában benyújtott ajánlatának köszönhetően a Kürt Kft. is az rt. „udvari szállítóinak” sorába lépett. Mint-hogy a cég AST dealerként (is) működik, így a hír azt jelenti, hogy az ALR és a Tandon mellett ez az amerikai márka is betört a

Szerelés előtt, alatt és után – standcsendélet a Kürtnél

magyar olajiparba. Már idén 250 rendszert szállít a Kürt a Molnak.

Más hírekről is beszámolt a kft.-t alapító testvérpár, *Kürti János* és *Sándor*. Mervelemes-javító technológiájukra építve Kijevben és Moszkvában vegyesvállalatot létesítettek. Folytatják a Siemensnek végzett bémunkát: a nagygépes tárolók (HDA-k) és winchesterek javítását. Igazi slágerré vált adatmentő szolgáltatásuk. Egyre többen keresnek náluk cserélhető merevlemezt, optikai tárolót. Alkalmazkodva a táska- és noteszgépek terjedéséhez, felvették kínálatukba a KT Technology cég kis méretű, külső, hordozható merevlemez egysegeit is.

A Kürti testvérek azonban legalább ennyire büszkéek egy jövedelmezőnek csak átvitt értelemben mondható tevékenységükre: harmadik évfolyába lépett alapítványi gimnáziumuk, amelynek számítógéptermét természetesen ők szerelték fel.

M. Z.

Tördelés Unix alatt

Szúcstechnológiás, teljes kiadói megoldásként hirdeti az amerikai Paragon Publishing Systems a Prottype szedő-tördelő-grafikai rendszert. Nos, mint a Triadnak, a szoftver egyedül jogosított hazai forgalmazójának a standján meggyőződhattünk róla, a gyártó önbizalma nem alaptalan.

A Compfair-en egy Sparcstationön találkoztunk az egyébként a legkülönbözőbb Unix változatok alatt működő Prottype-pal. A program fogadja a szövegszerkesztős, a Postscript, a négy színű EPS és TIFF grafikus állományokat. Egy oldalon többféle, akár keleti, akár nyugati nyelven írhatunk, s a képletszedő a legbonyolultabb matematikai formulákkal is könnyen megbirkózik. A tipográfia a legkényesebb ízlést is kielégíti, ezredfokos pontossággal pozícionálhatjuk az oldalelemeket. NFS protokoll segítségével

Ethernet hálózaton át egyszerre egy egész kiadó minden állományából, avagy – lapszerkesztőségek esetében – a modemen érkező hírügynökségi információkból dolgozhatunk.

M. Z.

Hálózati operációs rendszerek világszerte 1991-ben

Cég	Részesedés, százalék
Novell	60
IBM és IBM-eredetű	17
3Com	6
TOPS	6
Apple	5
Banyan	5
Digital	1

MORPHOLOGIC

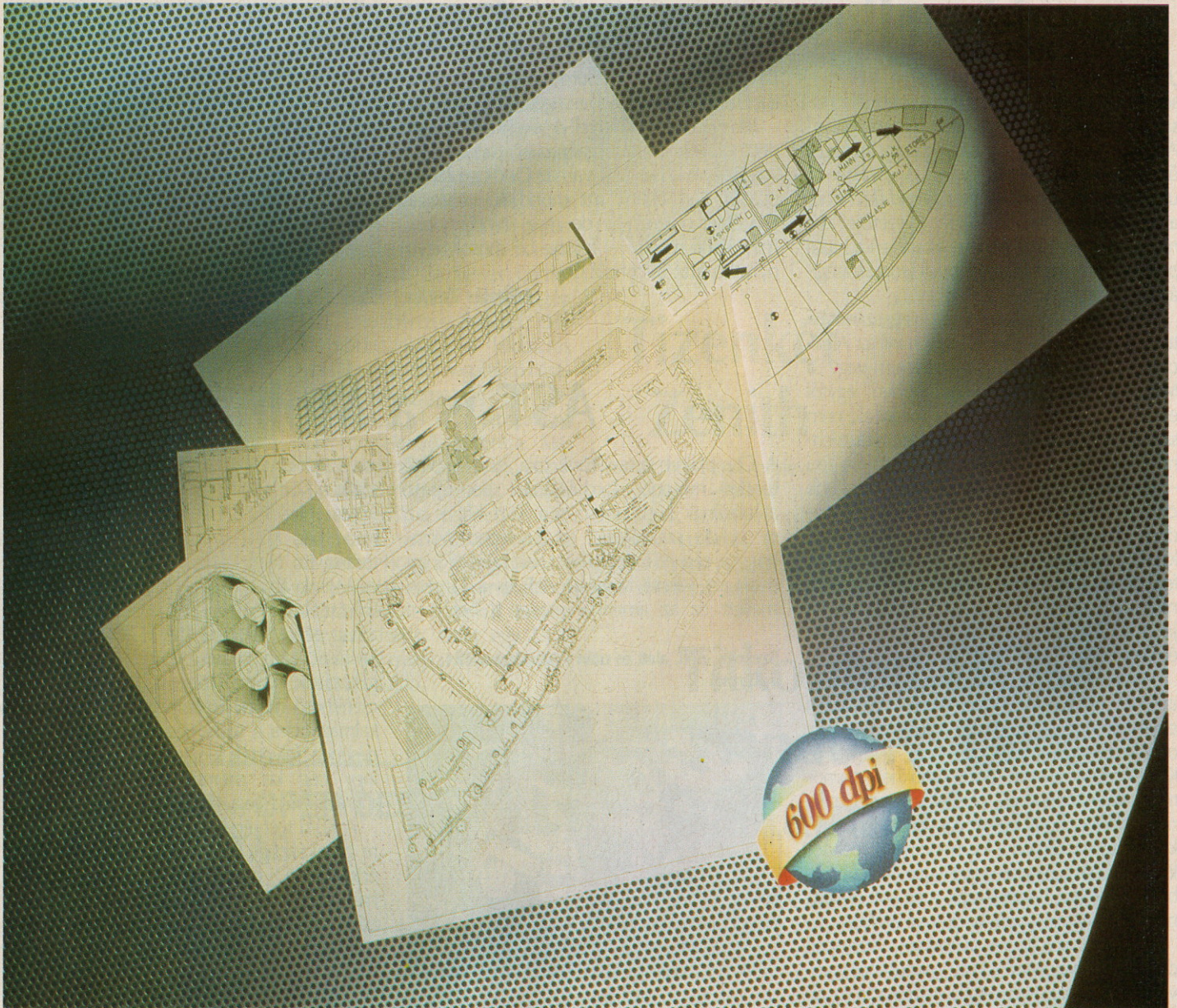
A nyelvészeti szoftverek specialistája
1011 Bp., Fő u. 56-58./3. Tel/fax: 201-8355
Compfair 92: A/301.

Helyes-e? — magyar helyesírás-ellenőrző
WordPerfect 5.1 után már Windows alatt is!

Helyette — szavak toldalékolására is képes
tezausz, a világon elsőként magyarul!

A HP útjára bocsátotta az új DesignJet 600-ast, mely Önnek kiemelkedő minőségű rajzokat fog készíteni.

10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1...

A forradalmian új HP DesignJet plotter elindult útjára.

Forradalmi, hiszen a HP termikus tintasugaras eljárását használja, mely bármely tollplotternél sokkal gyorsabban állít elő fekete-fehér rajzokat. Például egy A0-ás rajz 6 percen belül készül el.

Mint látható, a termikus tintasugaras nyomtatás kiemelkedő minőségű. Annyira kivételes, hogy az ugyenezzel a módszerrel működő HP DeskJet nyomtatóknak köszönhetően a Hewlett-Packard az iparág vezető gyártójaként vált híressé - fényévekkel előzve meg a versenytársait.

A csodálatos gyorsaságon túl a HP DesignJet plotter használata is egyszerű. Támogatja a HP-GL/2-t és a HP RTL-t, a HP raszterplotter-nyelvét. És valamennyi elterjedt médiatípusra, tekeres és ív formában egyaránt képes rajzolni.

Az ultra-finom vonalak, a sima görbék, a finom árnyékolás és a jól olvasható szövegek mind gyorsan és kristálytisztán készülnek el.

Az új DesignJet 600-as plotterek

Valójában, ami teljesítményét illeti, a határ a csillagos ég.

Még vállalata pénzügyi osztálya is elégedett lesz azzal az új ár/teljesítmény szinttel, melyet a HP DesignJet plotter állít fel.

A HP DesignJet plotter egy olyan új koncepció, mely garantáltan helyet követel magának az Ön vállalatánál is.

További információkkal Hewlett-Packard hivatalos magyarországi forgalmazói állnak rendelkezésére:

ALBACOMP - ALLEGRO - CONTROLL -
COMPUTERLAND - DIGITÁL -
MICROSYSTEM - MICROAGE - UNIOFFICE
- KVENTA - GEOCITY - TRACO
Viszonteladóknak: RCE - COMPUTER 2000

**HEWLETT
PACKARD**

A VALÓRA VÁLT LEHETŐSÉG.

CA-disztribútorok

Hatból öt

Az idei Compfairen mutatkozott be először nemzetközi mézónyban elfoglalt helyének megfelelően a világ egyik vezető független szoftverháza, a Computer Associates (CA). A CA árbevétele az elmúlt pénzügyi évben meghaladta a másfél milliárd dollárt. Ehhez képest is jelentős, 28 százalékos növekedést könyvelhetnek el a folyó pénzügyi év első negyedében. Több mint százezer termékük működik körülbelül hatvan ezer nagyszámítógépen, a PC-s programok száma pedig meghaladja az egymilliót. IBM, Apple, Unisys, Digital, HP és még sorolhatnánk, hányféle gépkategóriára és -típusra vannak szoftvereik, sőt ezek heterogén hálózatán is működnek, valamint több mint harminc operációs rendszert támogatnak.

Eredetileg nagygépes rendszereket fejlesztettek, majd az MS-Windows megjelenésével a PC-keket is megcélozták. Megállapodtak az IBM-mel, Windows alatt futó szoftvereiket átírják OS/2 alá. Emellett hálózatos változatok szintén készülnek.

Másfél-két éve a kelet-európai térségben is tevékenykednek. A Compfairen rendezett sajtótájékoztatón a cég képviselői elmondták, véleményük szerint éppen jókor léptek a magyar piacra ahhoz, hogy biztosítsák a vállalkozásoknak, üzletágaknak a legmegfelelőbb szoftvereiket. A nehézségeket elsősorban abban látják, hogy bár megvan az igény a korszerű szoftverek használatára, nincs rá pénzük a vállalkozóknak, valamint hogy a Computer Associates Kelet-Európában még nem eléggé ismert név. „A kiállítás elsődleges célja, hogy a kis-, közép- és nagygépes disztribútorok közösen mutatkozzanak be” – tájékoztatott Ihor Strauch, a CA kelet-európai részlegének vezérigazgatója.

Öt cég mutatkozott be a hat disztribútor közül a vásáron. Kifejezetten PC-s termékekkel foglalkozik a PC Szoftver Kft. A

Compfaire készítette el az egyik legelterjedtebb hálótervezési és projektmenedzsment program, a Super Project magyar verzióját. Nyomdai okok miatt a vásáron nem láthattuk, de már megrendelhető a Dbfast magyar nyelvű kézikönyve. A cég folyamatosan bővíti dealeri hálózatát is.

Szintén PC-s disztribútor a Kerorg. Elsősorban a Windows alatt futó Dbfast fordítót terjeszti, amellyel Windows környezetben fejleszthető grafikus vezérelhető adatbázis-alkalmazások (sőt amellyel a legtöbb Dbase és Clipper program változtatás nélkül áttehető Windows alá). Menedzserek számára kedvezményes üzleti csomagot állítottak össze a Super Project, a Compete és az Uptodate szoftverekből. Oktatási területen a BME gazdasági üzemelnökeivel és egy szege-di diakalapítvánnyal állnak kapcsolatban a CA szoftvereken keresztül. Mind a két cég a CA párizsi irodájával működik együtt.

A Diginform Kft. specialitása a Digital számítógépeken végzett mérnöki tevékenység, így kézenfekvő, hogy DEC Vax gépekre kötötték a CA-val szerződést. Vax VMS és Unix vonalon képviseli a Freesoft a CA termékeit, elsősorban táblázatkezelőt és grafikus szoftvert alkalmaznak. Szerződésük előtt állnak a Matávval egy országos hálózat kialakítására, további potenciális felhasználóként példaképpen a banki szférát említették.

Több éves együttműködésre tekint vissza a CA-val a SZÜV. Relációs adatbázis-kezelőt kerestek – szarvasmarha-tenyésztést támogató – integrált információs rendszerük fejlesztéséhez. A CA Datacom/db adatbázis-kezelőjét választották, amelyet Ideal nyelven programoztak. A SZÜV nagygépes vonalon lett a CA disztribútor.

Magyarország kiszolgálásával nagy- és középgépes területen a CA bécsi irodája foglalkozik, a disztribútorokkal (a fentiekén ki-

Egy disztribútor standja az öt közül

vül az Armexszel) együttműködve. Igaz, hazánk nem túl jelentős piac a CA-nak, ennek ellenére a hazai felhasználók ugyanazt a támogatást élvezik, mint társaik a glóbusz bármely pontján, azaz az

információkhoz 24 órán belül hozzájuthatnak. PC-s kapcsolaton keresztül ugyanis a CA adatbázisát minden felhasználó elérheti.

Szekeres Zsuzsa

Könyvek és kellékek

Három éve nyílt a Cédus Floppyland üzlete, azóta kialakult a törzsvásárlóköre. Az egykori Polaroid mintabolt ez év január 1-jétől különálló kft. lett, s ma már nem csak egy terméket, egyetlen márkát árul. A kereskedelmi szoftverek és a Cédus Solarsoft programjai mellett (ezek alacsony árfekvésük miatt keresettek) megjelentek a választékban a kiegészítő kellékek és a szakkönyvek. A Compfaire ez utóbbiakat hozta

a Floppyland, ami jó választásnak bizonyult.

Legnagyobb slágerük a Coreldraw 3.0, illetve a vásár alatt megjelent Excel for Windows kézikönyv, de általában is népszerűnek mondhatók a Windowszal foglalkozó kiadványok, vagy a szintén frissen megjelent, HP Laserjet nyomtatókkal, illetve a Clipper Toolboxszal foglalkozó szakirodalom.

Sz. Zs.

Láttuk, hallottuk...

...hogy a Compfair ideje alatt négyezer forinttal olcsóbban, 125 000-ért (plusz áfa) árultak Siemens-Nixdorf noteszgépet a Corvinia Bt-nél. A PCD-3NSX/16 alapkiépítésben 1 megabájt RAM-mal (kétmegánként 5 megabájtig bővíthető), 40 megabájtos merevlemez egységgel, 1,44-es minilemez-meghajtóval, 32 szürke ár-

nyalatos VGA folyadékkristályos kijelzővel van felszerelve. A modemkártyával bővíthető gépen – amelyhez angol és német nyelvű dokumentációt, a német billentyűzethez angol sapkakészletet adnak – az MS-DOS 5.0 angol változatát telepítették. Minden darabra 1 év cseregaranciát vállalnak.

Hol a szén?

Jól tükrözi a magyar bányászat helyzetét, hogy az 1989 végén alakult Alfadat Kereskedelmi, Szervezési és Számítástechnikai Kft. legnagyobb, 40 százalékos részesedésű tagja a Tatabányai Bányák Vállalat. A kft. tavaly és tavalyelőtt is több mint százmillió forintos forgalmat ért el, érdekeltté vált két új társaságban: az Alfadat-Press Nyomdaipari Kft.-ben és az Alfadat-Könyv Szakértő Kft.-ben, de tevékenységének leírásakor a bányászat szóval nem is találkozunk.

A társaság két TPA számítógépet üzemeltet gazdálkodási, ügyviteli szolgáltatásokat nyújtva tagjainak. Joytech-Excel márkanev alatt távol-keleti IBM PC-kompatibilis számítógépeket, hálózatokat és ezekhez kiegészítő berendezéseket forgalmaz, műszaki vevőszolgálatot, garanciális és karbantartási feladatokat lát el.

Több mint száz példányban értékesítette saját fejlesztésű ügyviteli szoftvereit. Kapcsolatuk az amerikai Mglóballal lehetővé tette, hogy a Mumpsz szoftver fejlesztésébe is belefolyjanak. A múlt évben átvilágítva egy megyei kórház tevékenységét, rádöbbentek, hogy sem az alapellátás, sem a kórházi rendszerek nem megfelelőek. Más jól bevált rendszerek felkutatásával és felhasználásával kórházi információs rendszerek fejlesztésébe fogtak.

1991-ben kezdtek számítógéppel segített mérnöki tervezéssel foglalkozni. A német Wlechor & Partner cég Eplan villamostervező és Logocad gépüzemi tervezőrendszerek magyarországi forgalmazói. Továbbra is keresnek partnereket mind szoftver, mind hardver terén fejlesztési és kereskedelmi együttműködésre.

B. I.

Technikailag felkészültek az 586-os, más néven P5-ös processzor fogadására is: ennek prototípusa már működik a cégnél, és amint – várhatóan 1993 első negyedében – kereskedelmi forgalomba kerül, azonnal tudják kínálni. Agresszív árpolitikát kívánnak folytatni, mert az alpmo-dell listaárát monitor és merevlemez nélkül 2600 dollárban határozták meg, s ez azt jelenti, hogy ára nálunk 200 ezer forint alatt kell legyen.

Az Acer elsősorban az EISA gépek bővítési lehetőségén akart

változtatni, amikor itt is alkalmazták szabadalmukat, a chip-up technológiát, a processzorcsere bővítést, amellyel egy 25 megahertzes 486-os egyszerű processzorcserevel 66 megahertzes 486-ossá, a későbbiekben pedig 586-ossá alakítható át. A gépek öt 32 bites EISA, két 16 bites ISA és egy 32 bites Local Bus bővítőhellyel rendelkeznek. Az alapkiépítésben 4 megabájt RAM-juk 256 megabájtig bővíthető. Az alapárban egy 1280 × 1024 × 256 felbontású VGA vezérlőkártya is benne van.

Fejes Kálmán

Ablakra száll a SAS

Már az utolsó simításokat végzik a fejlesztők a SAS statisztikai programcsomag ablakba ültethető változatán. Mint *Musza István* termékfelelőstől megtudtuk, a SAS for Windows béta-változatát az Lsys is megkapja, s így a magyar sasászoknak is lehetőségük lesz a kipróbálására. Már kapható a 6.08 kiadás OS/2-re írt és a 6.07 kiadás MVS, CMS, VMS operációs rendszer alatt futó változata.

Viszonylag kései érkezése ellenére, feltehetőleg az Lsys jó terjesztési stratégiájának köszönhetően, jó ütemben bővül a programcsomag hazai bérelőinek köre. Dolgoznak már vele a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem IBM nagyszámítógépén, a Richter Geodeon és a Chinoi gyógyszergyárban, minisztériumokban és háttér-intézményekben, és készülnek már banki vezetői információs SAS-alkalmazások is.

Kérdez az Autodesk

Köztudott, hogy az Autocad felhasználóinak itthon igen népes tábora van. Hozzávetőleges adatok szerint számuk megközelíti a tízezret. Ennek azonban van egy szépséghibája: regisztrált felhasználó közülük fél évvel ezelőtt mindössze hatszáz volt (másfél évvel korábban csak kétszáz), a többiek illegális kópiát, többnyire Release 10-et használnak – tudhattuk meg az Autodesk megbízásából tavasszal végzett felmérés kiértékeléséből. Mostanra ez a felhasználói szám már közelíti a nyolcszázat.

A kérdezősködésnek az volt az elsődleges célja, hogy felmérjék a hazai CAD-piacot, annak

felvevő- és fogadóképességét, a vevők elvárásait és szokásait, valamint hogy megtudják, mekkora érdeklődésre tarthat számot egy, az Autocad-felhasználóknak szánt hírlevél. Ez utóbbinak sokan érzik hiányát, s kiváltképpen a CAD szoftverekkel és hardverekkel, az alkalmazásokkal, a felhasználói tapasztalatokkal és a használathoz, illetve alkalmazás-generáláshoz nélkülözhetetlen tippelkek és trükkökkel foglalkozó írásokra lenne kereslet. Egy- valomit nem tartalmaz a kiértékelés: mennyit hajlandók fizetni a lapért a kerülőutakon járó felhasználók.

F. K.

Corwell-Verbatim megállapodás

Ma a Carlisle a számítógépes adattárolók területén a világ egyik vezető cége, magyarországi képviselője a Corwell Kft. Mivel 1992. április 1-je óta a Carlisle Memory Products a Verbatim Corporation tulajdonában van, a Corwell az összes Verbatim termékre is megkapta a magyaror-

szági forgalmazás jogát. A Verbatim maga gyártja az adathordozók alapanyagait. Európai és amerikai üzemeiben a csúcsmínőségű adathordozók – mágneslemezek, mágnesszalagok, streamerkazetták, 4 és 8 mm-es adatcart-ridge-ok, optikai lemezek – teljes körét gyárja.

Acer chip-up

Nem kisebb célt tűzött ki maga elé a tajvani cég, mint a jelenlegi 486-os piac szabványainak átdefiniálását. Egyéves fejlesztést követően ugyanis elsőként jelentkeztek olyan egyprocesszoros 486-os EISA géppel, amely CPU-szinten bővíthető. Számításaik szerint a konkurensok leghama-

rabb a jövő év első hónapjaiban tudnak hasonló termékkel előrukkolni, így a novembertől szállított öttagú Acer Power család több hónapos előnyhöz juthat a piacon. A legkisebb tag a 25 megahertzes 486SX-re épül, amelyet a 486SX/33, a 468DX/33, a 486DX2/50 és 486DX2/66 követ.

A Guardia Civil az olimpián

A XXV. Nyári Olimpiai Játékok biztonságán több rendőri szervezet is őrködött Barcelonában. A helyi rendőrség teendője volt a közbiztonság napi feladatainak ellátása, az országos rendőrség védte a nagy létesítményeket, például az olimpiai stadiont, míg a Guardia Civil más fontos objektumokat, így a gyorsforgalmi utakat és az új olimpiai kikötőt biztosította, mégpedig egy térinformatikai rendszer segítségével.

E szervezetet 1848-ban II. Izabella királynő alapította főként azzal a céllal, hogy őrködjön a vidék nyugalman, mindenekelőtt a fosztogatásokat akadályozza meg. Tevékenysége később kiszélesedett: ellátta a városok és a tengeren túli területek közbiztonsági szolgálatait is. Ma a Guardia Civil olyan, polgári felügyelet alatt álló katonai szervezet, amely több mint 65 000 emberével a természetvédelemtől a terrorizmus elleni harcig számos feladatot lát el.

Számítógépes rendszerüket 1971-ben hozták létre. A hálózat két nagyszámítógépből, több mint száz helyi számítógépből, ezer terminálból áll, és közvetlen kapcsolatban van más, országos rendőri és polgári szervek hálózataival. Mivel a Guardia Civil Spanyolország 500 ezer négyzetkilométernyi területének egészéért felelős, összekapcsoltak egy térinformatikai és egy bevetésirányítási rendszert, hiszen a rendőri erők elhelyezésénél a területi információk ismerete alapvetően fontos.

Különös aktualitást kapott a közbiztonsági térinformatikai rendszer az olimpia idején töb-

bek között azért, mert a meglévő hálózatot sűríteni kellett. Az Olimpiai Szervezőbizottság olyan adatbázis elkészítését rendelte meg, amely az 1:50 000 méretarányú topográfiai térkép adatait tartalmazta. Az adatgyűjtésben és a digitalizálási munkákban a katalán és az országos katonai térképészeti intézetek is részt vettek.

A közbiztonsági térinformatikai rendszer az ESR Arc/Info GIS alapszoftverén alapult, amely Hewlett-Packard 9000/700 Unix munkaállomásokon futott. Az Arc/Info természetesen csupán az egyik lehetséges GIS alapszoft-

ver, a rendszer használhatóságát alapvetően az adatbázis információtartalma határozza meg.

A tárolt adatok körét a funkcionális követelményeknek megfelelően állították össze. Szerepelnek benne általános földrajzi adatok (például a folyók, a települések, a lakosság), valamint operatív kartográfiai adatok (utak, olimpiai létesítmények stb). Úgyszintén tartalmazza a kórházak, a mentők, a tűzoltóság, a szállodák, a különféle szolgáltatók adatait, továbbá a Guardia Civil létesítményeinek, így a főhadiszállás, a kommunikációs köz-

pont, a területi kapitányságok és a raktárak szükséges jellemzőit.

Lehetőséget ad a rendszer a földrajzi objektumok gyors keresésére, azok valamilyen jellemzője szerint. Hasznos szolgálatot tett a rendezvények idején a forgalomirányításban, valamint a járőrszolgálatok szervezésében. Számos egyéb funkciója közül érdemes kiemelni a fontos személyek útvonalának pontos követését. Ezt a monitorozási funkciót használták például a spanyol király, a kormányfő és a katalán elnök látogatásai során.

Szabó Szilárd

What's IN, Hungaro ?

Közel egy éve új szereplővel gyarapodott a hazai Autodesk dealerek száma. A Hungarocad tevékenységi köre Autocad-alapú számítógépes tervezőrendszerek forgalmazása, fejlesztése és oktatása. Azt a célt tűzték ki maguk elé, hogy bizonyos iparágak számára minden igényt kielégítő, a különböző ágazatok, szakterületek munkáját támogató programokat tudjanak szállítani. Egyik ilyen terület a vegyipar, ahol a létesítménytervezéstől a vegyi folyamatok szimulációján keresztül a molekulamodellezésig minden megtalálható kínálatukban. Az ipari alkalmazások mellett térképészeti, térinformatikai és térképdigitalizálást támogató programokkal is rendelkeznek.

Saját fejlesztésű, Autocad alatt futó programjuk a Gasnet gázháló-

zatok optimális tervezéséhez, a Waternet pedig vízhálózatok optimális tervezéséhez készült. Az Autodesk mellett most már két másik nyugati CAD/CAM szoftverház képviselőjét is ellátják. Az egyik a belga PID, amelynek IN elnevezésű szoftvercsaládja egy moduláris, integrált mérnöki tervezőeszköz, ipari létesítmények tervezéséhez (petrokémia, olajfinomító, erőmű, élelmiszeripar, gyógyszeripar, vegyipar

stb.) és a létesítmények üzemeltetését, karbantartását támogató szoftverek, amelyek mind DOS környezetben, mind munkaállomáson, Unix alatt futtathatók. A másik az amerikai Research Engineers, amelynek a STAD-III/ISDS elnevezésű komplett építészeti és épületszerkezet-tervező programcsaládját kínálják a hazai CAD/CAM-felhasználóknak.

F. K.

Autocad mindenkinek

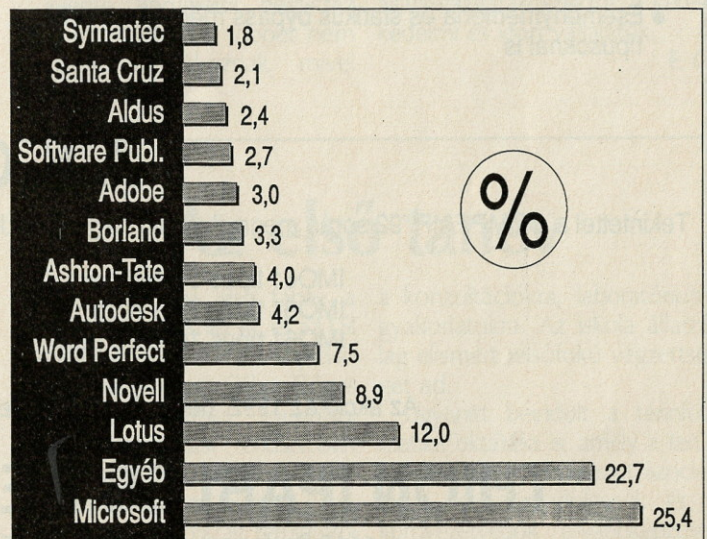
Ez a címe a közelmúltban kiadott, az Autocad különböző verzióival dolgozó felhasználóknak szánt könyvnek. A Trafcomp Kft. gondozásában megjelent mű várhatóan nagy érdeklődésre tarthat számot a korábbi verziókat használók között, hiszen a Release 10-ig részletesen foglalkozik a parancsokkal, s külön fejezetet szenteltek a 11-es magyar válto-

zatnak. Kapható a Műszaki Könyvkiadó könyvesboltjában, 699 forintért.

Csak érdekességként említjük meg, hogy az Autodesk dealerek már a Release 12 és a magyar R 11-et favorizálják, ez utóbbihoz egyébként is teljes magyar nyelvű dokumentáció jár, így a könyvet mint terjesztők nem támogatják.

Fejes Kálmán

A vezető szoftverházak világpiaci részesedése 1991-ben

(Forrás: SoftLetter)

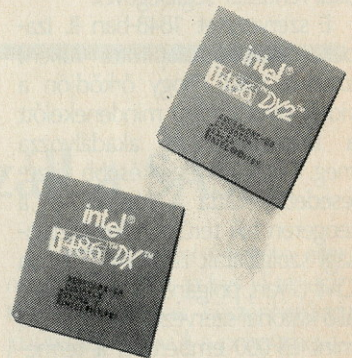
Processzor-évek Nyugat-Európában (ezer darab)

Típus/Év	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
8086/88	922	357	159	91	32	4	–	–
80286	2 484	1 799	996	591	253	82	5	–
80386SX	1 360	2 937	3 845	3 808	3 132	2 436	1 750	1 120
80386DX	856	1 015	965	875	621	372	207	121
80486SX	–	61	560	1 623	2 891	3 743	3 912	3 599
80486DX	53	239	615	1 125	1 879	2 403	2 790	2 985
80586	–	–	–	21	159	574	1 372	2 562
Intel összesen	5 675	6 408	7 140	8 134	8 967	9 614	10 036	10 387
Motorola 680	1 302	1 393	1 425	1 390	1 296	1 220	1 158	1 100
RISC	157	192	244	315	422	545	667	784
8 bites	827	834	433	199	75	33	10	1
Összesen	7 961	8 827	9 242	10 038	10 760	11 412	11 871	12 272

Táblázatunkból jól látható az egyes processzortípusok kifutási ideje. Az elmúlt években – és ezt nem lehet kiolvasni ezekből a számszlopokból – harmincszoros teljesítménynövekedés mellett negyedére csökkentek az árak, amiben az Intel vetélytársainak – mindenekelőtt az AMD-nek, a Cyrixnak és az IBM-nek – nem kis része van. Megfigyelők szerint a P5 fedőnéven emleget-

tett 586-os kibocsátásának használatával az Intel csak a 486DX2-nek akart nagyobb kifutást engedni – mások ugyanakkor megállapítják: az ACE konzorcium fölött éppen a 100 MIPS-es 586-os kondította meg a vészharangot. Feltétlenül említést érdemel még két processzortípus, a DEC nemrégiben bejelentett 200 MIPS teljesítményű Alpha RISC processzora és

az IBM–Apple–Motorola együttműködésben készülő Poweropen mikroprocesszor. Pillanatnyilag úgy tűnik, a mind élesebb versenyben csak néhány gyártó maradhat talpon, s hogy melyek lesznek ezek, azt nem annyira a hardvertechnológiai fölény, mint inkább az adott processzorokon futtatható szoftveralkalmazások népszerűsége fogja eldönteni.

INVERTOMATIC

csúcsmínőségű svájci szünetmentes áramforrások

a **THION Kft.**-től

- A Compair '92 nagy érdeklődést kiváltott terméke
- Kiváló minőség
- ISO 9001/EN 29001 minősítés
- Egyedülálló megbízhatóság
- Valódi ON-LINE technológia
- Eseménymemória és statikus bypass még a legkisebb típusoknál is
- Mikroprocesszoros vezérlés és IGBT technológiás teljesítményfokozat = optimális dinamikus tulajdonságok
- Működési paraméterek lekérdezhetők és eltárolhatók
- Teljesen automatikus működés
- Nagyon jó teljesítmény/ár/térfogatarány
- AS/400, RS/6000, DEC, UNIX, NOVELL interface
- Teljes körű szaktanácsadás, üzembe helyezés és szervizszolgáltatás

AKCIÓ

Tekintettel a COMPAIR '92 során megnyilvánuló nagy érdeklődésre, egyedülálló akciót hirdetünk meg az alábbiak szerint:

IMO61 típus 5 kW/8 perc	650 000 Ft + áfa
IMO61 típus 7,5 kW/12 perc	850 000 Ft + áfa
IMO61 típus 10 kW/8 perc	990 000 Ft + áfa

Az akció az 1992. december 10-ig megrendelt áramforrásokra vonatkozik!

THION IPARI ÉS KERESKEDELMI KFT.

1118 Budapest, Mátyóki út 5. Telefon/fax: 161-2576, 267-1175

Villámlátogatás a CIC-nél

Együttműködési megállapodást írt alá az amerikai Silicon Valley Komdex cég és a BME Mémoktovábbképző Intézet egy új mérnöki iroda, a Computer Integration Center (CIC) létrehozásáról. Céljuk a speciális számítástechnikai szolgáltatásokkal a különleges igények kielégítése. Ehhez rendelkezésre áll az amerikai partner szakmai és piaci ismerete, valamint a Komdex számítógépek, magyar részről pedig az oktatási tapasztalatok és a kiterjedt kapcsolatrendszerből adódó felhalmozódott szakértelem.

A Silicon Valley Komdex nem raktárra dolgozik, az OEM partnerek mindig az élő megrendéseknek megfelelően szállítanak, így áll össze a magyar megrendelő kívánsága szerinti konfiguráció is. Ennek köszönhetően a CIC megrendelői a legújabb fejlesztésű hardverekhez és szoftverekhez juthatnak világszerte áron. Cépeiket a vevők a megrendelés visszajelzésétől számított két-három héten belül – tesztelve – megkapják. Értékesítési stratégiájukat az teszi különlegessé, hogy mint száz százalékig amerikai tulajdonú cég, az anyavállalatnak egy magyarországi helyőrségeként dolgoznak, azaz a gyártó és a vevő között nem építettek ki szövevényes disztribú-

ciós láncot. Ezzel csökken a szállítási idő, és a költségekre nem rakódik rá a viszonteladók viszonteladóinak jutaléka.

Tevékenységük kiterjed információszolgáltatási és számítástechnikai rendszerek kialakítására, feljavítására és hangolására, az egyszerű célorientált munkahelytől a több munkahelyes hálózatokon keresztül a modern adatbázis-szemléletű, komplex információszolgáltatási rendszerekig. Üzembe helyezést követően külön megállapodásra tartósan kiküldött rendszergazdát biztosítanak, vagy időközben az adott cég szakembereit kiképezve a rendszert átadják további üzemeltetésre. Feladataik teljesítésének elősegítésére a felek bemutatótermet alakítottak ki a BME T épületében, az Egy József utcában.

Villámlátogatást tett a CIC-nél béta-tesztelésre az a 66 megahertzes, 486DX2 processzor, amelyből az Intel csak mintegy száz darabot adott ki. A várakozásoknak megfelelően a nagy számításigényű feladatok ellátásakor kiemelkedő a sebességnövekedés, hiszen ott már a processzoron belüli műveletek sebességének megduplázása is látványos eredménnyel járhat.

Fejes Kálmán

Egyetem szakembereivel konzultáltak.

Jelenleg négy magyar nyelvű kurzust lehet felvenni: a Titkár- és titkárműképzést, a Vállalkozásvezetést és a Polgári személyi vagy önkormányzati szakfolyamatokat, valamint a négyszemeszteres, felsőfokú képzést nyújtó Üzleti vezetést. A hallgatóknak kézbe adott speciális tankönyvek tanár nélkül is megállják a helyüket, az otthoni, irányított felkészülést különböző gyakorlatok, konzultációk egészítik ki. A tanfolyamok elvégzését amerikai és magyar bizonyítványok igazolják.

Tömpe Zoltán, az OBS ügyvezető igazgatója megemlítette, hogy nem ez az első kísérletük, már három éve foglalkoznak angolszász típusú képzéssel, így hasznosítható tapasztalatokra tettek szert ezen a téren. Mielőtt az érdemi munka elindult, próbahirdetéseket adtak

fel annak eldöntésére, melyik kurzusokat kezdjék fordítani. Az érdeklődők száma minden várakozást felülmúlt, mára meghaladja az ötezet. Végül a fenti négy tárgy mellett döntöttek, ezek közül a jelentkezők mintegy 60 százaléka a felsőfokú tanfolyamot választotta. Ennek ára 150 ezer forint, a szakfolyamatok 40 ezer forintba kerülnek, de az OBS részletfizetésre is lehetőséget nyújt.

Mivel nagy az igény a magyarul tanulható tárgyak iránt, a tervek szerint a Számalk OBS 1993-ban tizenkettő, 1994-ben húsz magyar tanfolyamot indít. Aki viszont szívesen végezné ezeket a kurzusokat az eredeti, angol nyelvű oktatócsomag alapján, máris a teljes palettáról választhat, amely tíz felsőfokú és további harminchat, szakképesítést nyújtó tanfolyamot tartalmaz.

Szekeres Zsuzsa

PC a pincében

A Present Computer PC-Pincéje – elsősorban a saját szakmai utánpótlása érdekében – szerződést kötött a Kalmár László Számítástechnikai Szakközépiskolával, valamint az ELTE Általános Számítástudományi Tanoskével, s háromhetes nyári szakmai gyakorlatra fogadja a diákokat, akik közül végzés után néhányan munkahelyet is biztosít – hallottuk Szabó János cégvezetőtől.

Evente körülbelül négyszáz PC-t értékesítenek, többet nem is igen szándékoznak, mivel

ilyen darabszámnál érzik még bizonyos mértékű biztosságot. Vásárlóik között vannak az oktatási intézmények (amelyek számára igen kedvező, hogy gépfejlesztésre – alaplapcsere, memóriabővítés – is vállalkoznak), a házirosvosok (akiknek a megnövekedett adminisztrációjuk elvégzéséhez a Kiss Ernő és kollektívája által kifejlesztett Praxis 2000 programcsomagot ajánlják) és természetesen az államigazgatási szektor, a kereskedelmi és ipari vállalatok.

F. G.

Távoktatási tapasztalat

Egy éve írta alá az együttműködési szerződést az amerikai International Correspondence Schools (ICS) és a Számalk Open Business School (OBS), a Számalk Csoport távitanítással foglalkozó vegyesvállalata. Mint az évforduló alkalmával rendezett sajtótájékoztatón Ronald Gregory, az ICS igazgatója kifejtette, több mint száz éves működésük tapasztalatait hasznosíthatja a magyar partner. Havas Miklós, a Számalk vezérigazgatója elmondta, hogy a hazai távoktatás első magyar nyelvű tanfolyamai hiánypótlóak, mivel ezekre a szakterületekre eddig vagy nem volt

szükség hazánkban, vagy a korábbi felfogás módosítását célozzák, például a titkárműképzésnél.

Az ICS tanfolyamokat a magyar oktatási rendszerbe illesztik, tudtuk meg Szígyártó Gyöngyitől, az OBS programigazgatójától. A tananyagok honosítása sem egyszerűen fordítás, hanem a magyar viszonyokhoz való igazítás. A fordításra főiskolai, egyetemi oktatókat kértek fel, a magyar sajátosságok beépítésekor az illetékes szervek, köztük a Rendőrtisztviselői Főiskola, a Nemzetközi Szakképzési Intézet és a Budapesti Közgazdaságtudományi

Az első tanév

Megkezdődött az első tanév a Számalk Rendszerház Rt. és az LSI Oktatóközpont közös alapítványaként létrehozott Gábor Dénes Műszaki Informatikai Főiskolán. Az új, távoktatási rendszerben működő, felsőfokú műszaki informatikusokat képző oktatás keretében az egész ország területéről mintegy 500 hallgató készül fel az oktatási csomagok segítségével

a konzultációkra, laboratóriumi gyakorlatokra. Az iskola államilag elismert felsőfokú végzettségű ad.

Ugyanitt beindult a térinformatika oktatása is, amely a területfejlesztők, az építészet szociológiai területén dolgozók és a környezetvédelem továbbképzésére szolgál.

Sz. Zs.

Sunsoft hatások

Lassan egy éve annak, hogy a Sunsoft megvásárolta az Interactive céget s vele együtt azt az Interactive Unix SVR3.2-t, amely a legszélesebb körben használt 32 bites Unix operációs rendszer az i80X86-os gépeken. A fúzió hatása – úgy tűnik – most kezd begyűrűzni a kelet-közép-európai térségbe, köztük hazánkba is. Ezt látogatott hozzánk *Michael Beier* úr, a Sunsoft közép-európai eladásiért felelős igazgatója.

Átszerveződött a hazai értékesítés is. A korábbi két disztribútor és egyben forgalmazó, az Adatrend és a Conti közül az utóbbi teljesen átalakult. *Tekler Vilmos* Hunix néven alapított új kft.-t, amelyben a rendszer- és alkalmazási szoftverekkel kapcsolatos feladatokat *Csótai János* látja el. Igény esetén a szoftverhez megfelelő hardvert is szállítanak, a lokális hálózati elemekre pedig, egyedülálló módon, teljes élettartamra érvényes garanciát adnak.

Beier úr megerősítette azt az információt, hogy a két cég fúziója nem érinti az Interactive termékek forgalmazását és a járulékos szolgáltatásokat. Az elkövetkező öt évben – elsősorban a kevésbé erős hardverkonfigurációkhoz – továbbra is szállítják az Interactive Unix System V Release 3.2-t és az Architech szoftvertermékeket, mivel az SVR3-alapú Interactive rendkívül elterjedt a kormányzati szférában és az iparban, ahol de facto szabványként is emlegetik. Ezt az operációs rendszert azonban már nem fejlesztik tovább.

A Sunsoft meghirdette, hogy az Intel-alapú gépeken futó Interactive Unix operá-

ciós rendszerek év végéig vásárolt példányait igen kedvező áron cseréli le a Unix SVR4-alapú Solaris 2.0 egyfelhasználós változatára. Sőt azoknak a felhasználóknak sem kell túlzott többletköltségekre számítani, akik a jövőben szeretnének áttérni a Unix SVR4 szimmetrikus multiprocesszoros rendszereire. Itthon szintén kedvezményes a frissítés és az átmenet: a Hunix Kft. tartja magát a Sunsoft által meghirdetett akcióhoz. Aki még az idén vesz Interactive Unix SVR3 Version 3.0.1-et, a Solaris 2.0 megjelenésekor a szoftver árának – modultól függően – körülbelül 20-30 százalékaért kap frissítést. Amennyiben pedig tőlük vásárol valaki a Sunsoft által támogatott, azaz a Solaris futtatásához alkalmas hardvert, ingyen hozzájuthat az új operációs rendszerhez.

Mivel a Sunsoft Interactive Unix SVR3.2-vel binárisan kompatibilis lesz a már bejelentett SVR4-alapú Solaris 2.0, használatával a Solaris 80X86 rendszerekre fejleszthetnek a programtervezők és a gyártók. A Sparc platformra kidolgozott Sunsoft Solaris 1.0 operációs rendszerrel pedig forrásszinten valósul meg a kompatibilitás. Így felhasználói programjaikat az Intel alkalmazásokra a Sunsoft Interactive Unix vagy a Solaris 1.0 felhasználásával egyaránt abban a biztos tudatban hozhatják létre a fejlesztők, hogy programjaik a Solaris 2.0 segítségével átvihetők lesznek az Intel- és a Sparc-alapú rendszerek között. Egyelőre azonban késik a Sunsoft Unix SVR4-alapú operációs rendszere, bár egyes változatai – például a Desktop Sparcstation rendszereken működő – már debütáltak. Állítólag még ebben az évben megjelenik a Solaris 2.1, amely az összes Sun Sparc hardverplatformra szimmetrikus multiprocessing funkciókat nyújt.

De térjünk vissza a Solaris 2.0-hoz, s vegyük sorra a legfontosabb elemeit! Részecské lesz a Desktop alap alkalmazói csomag (productivity tool), az Open Look grafikus felhasználói felület, az Open Windows és a Sunos 5.0 operációs rendszer az ONC (Open Network Computing) hálózatkezelési funkciókkal. Ezzel teljessé válik a Sun-használók migrációja a Unix SVR4 és az Open Windows V.3 környezetbe.

Új operációs rendszerét a Sunsoft az asztali kivitelű Sparc és az Intel-alapú gépekre is beígérte. Az Intel változat elkészítéséért a Sunsoftba integrált Interactive Systems cég felel. Minthogy a Solaris szimmetrikus multiprocesszállással dolgozik, illetve a hálózati és grafikai szolgáltatások rendkívül gazdag választékát nyújtja, ezért a fejlesztők meglehetősen erős hardver-

hátteret feltételeznek. Az INTELES Solaris megjelenésével komoly az esély arra, hogy ez a változat rövid időn belül hasonló részesedést szerez a PC-piacon, mint a RISC-kategóriában a Solaris Sparcra írt verziója, a Sunos. Ez ugyanis – amellet, hogy SVR4-kompatibilis – az első olyan Unix változat, amely mind a fejlesztői, mind a felhasználói felületeket tekintve teljesen homogén a RISC és az Intel platformon. Nem véletlen, hogy a Solaris Intel változata mellé már előzetesen felsorakoztak neves PC-gyártók – AST, Dell, Toshiba, hogy csak néhányat említsünk.

Érdemes megemlíteni, hogy az SVR4-hez illeszkedő Solarisnak a következő szabványokat kell kielégítenie: XPG3 (X/Open Portability Guide), SVID3 (System V Interface Definition), Posix 1003.1, ANSI X3.159, SDC 2.0. Azonban a Sunsoft az SVR4-en túlmutató új funkciókat is beépített a Solaris 2.0-ba. Ilyen a multithreaded simmetric multiprocessing, dinamikusan konfigurálható kernel, heterogén osztott rendszerek egyszerűsített menedzselése, többféle operációs rendszer együttműködése, így a Windows alatti alkalmazásokat is kezeli. Futtatásához minimálisan 33 megahertzes 386-os szükséges, társprocesszorral kiegészítve, valamint 12 megabájt RAM, ET4000 videokártya vagy IBM 8514-kompatibilis csatoló, 150 megabájtos merevlemez. Ajánlott minimum: 33 megahertzes 486DX, 16 megabájt RAM, 200 megabájtos merevlemez.

Nem csupán összeállt a Hunixnál a disztribútori feladatok ellátásához nélkülözhetetlen fejlesztőgárda, de már dolgoznak a Sunsoft (Interactive) Unix 3.2 magyarításán is. Elkészültek a nemzeti karakterkészlettel, így például lehet már magyarul programot fejleszteni; s a speciális típusú és méretű ékezetes betűk kialakítására is van lehetőség. Természetesen az operációs rendszer teljes magyarítására nem számíthatunk, hiszen a parancsokat nincs értelme megváltoztatni. Mindenesetre a szöveges információkkal – a segédletekkel, a dokumentációval, hibaüzenetekkel – magyarul találkozik majd a felhasználó. Ennek megjelenése még bizonytalan, egyelőre a jövő év első félévére tervezik.

Mint *Tekler Vilmos* ügyvezető elmondta, árai kialakításakor igyekeznek tartani magukat a Sunsoft ajánlásaihoz. Az év végén 30-50 százalékos kedvezményes vásárt rendeznek. Disztribútoroként pedig várják a dealerek jelentkezését, akiket technikai támogatással a Hunix csapata lát el, s ehhez felhasználják a Sunsofttal fennálló elektronikus postai kapcsolatukat is. Úgy tudjuk, jelenleg két helyen, a BME-n és a Code Bt-nél szerveznek tanfolyamokat az Interactive oktatására. Bármely oktatási intézmény számára jelentős kedvezményekkel is szolgálnak.

Múzeumi történet

Tizenöt-husz éve kezdődtek a múzeumi adatbázisokkal kapcsolatos fejlesztések. A régészek rengeteg adattal dolgoznak, ezért érzékenyen fordultak az új kutatások felé. A téma fontosságát jelzi, hogy kifejezetten ezzel foglalkozik az UNESCO-n belül egy speciális bizottság, a Cidoc (Comité International pour la Documentation), összefogja az egész világ minden múzeumát szöveges, képi és könyvtári rendszerek terén. Napjainkra egyre jobban elterjednek a múzeumi számítógépes rendszerek, ezért a zökkenőmentes kommunikáció miatt nagyon fontos összehangolni őket. A Cidoc adatszabványokat dolgoz ki, ajánlásokat készít a képi dokumentálásra és a terminológiára, múzeumi adatbázisokat kutat fel és elemzi azokat.

A Magyar Nemzeti Múzeumban (MNM) az anyagi keretek szűkössége miatt először a hagyományos dokumentáció korszerűsítését tűzték ki célul. Közel tíz éve a tárgyakról új régészeti leírókartont alakítottak ki az adatbázis-technológia elveinek megfelelően, a nemzetközi bizottság adatszabvány-ajánlása alapján. Ez volt az első lépés a számítógépes feldolgozás felé. Ugyanebben az időben kezdődött az egységes terminológia felépítése abból a célból, hogy a tárgyak visszakereshetőek legyenek, és megindult az MNM és a SZTAKI közös kutatása az IBM nagyszámítógépen.

Az utóbbi öt évben felgyorsultak az események. 1985 végén egy PC/AT került a Nemzeti Múzeumba, amelyre két év múlva elkészült a két- és háromdimenziós megjelenítést lehetővé tevő grafikai program, a Graphisoft Archicad rendszerének PC-s változata. Ettől kezdve vázlatrajz alapján digitalizálható például egy edény külső és belső profilja, kiszámítható az úrtartalma, és tárolódnak a jellemző méretek. A program napjainkban is működik. Szervesen illeszkedik hozzá egy matematikai statisztikai szoftver, amely a leletek összehasonlítását, csoportosítását végzi.

Időközben adatbázis-kezelőket, kiadványszerkesztőt, táblázatkezelőt és szövegszerkesztőket szereztek be, majd Halassy Béla közreműködésével megkezdtek a régészeti adatbázis, a Midas rendszer kialakítását.

A nyolcvanas évek vége felé majdnem

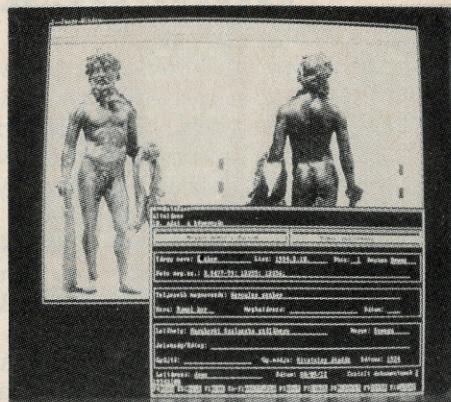
minden múzeumba került számítógép. (A magyarországi 700 múzeum közül körülbelül 250-nek van régészeti gyűjteménye.) A Magyar Nemzeti Múzeumnak ma már mind a tíz osztályán használnak PC-t.

A 90-es évek elején a múzeumokat ellátták Dataease-zel. A program előnye, hogy gyorsan kialakítható az alaprendszer, később pedig könnyen összekapcsolható a nagy teljesítményű adatbázis-kezelők valamelyikével. Egy ilyen szoftverre előbb-utóbb feltétlenül szükség lesz, a Nemzeti Múzeumban ugyanis egymilliónál több leletet tárolnak, és mintegy 200 ezer kötetes könyvtár segíti a munkát. A Dataease-zel megkezdődött a római gyűjtemény feldolgozása, kialakították az alapadatokat és speciális leírási formákat tartalmazó formátumokat.

Mivel a szöveges adatokon kívül a képi információkat is tárolni kellett, a VT-Soft Kft.-től a Dataease után egy dokumentumarchiváló rendszert is vásároltak. A képfeldolgozó alrendszert és a Dataease adatbázis-kezelőt közös operációs rendszer vezérli, így a képernyőn egyszerre láthatók a tárgyakról készült leírások, fényképek, valamint az eredeti, a múzeumi nyilvántartásban szereplő leírókartonok és dokumentumok. Az optikai lemezeket tárolt képek gyorsan visszakereshetőek, megjeleníthetőek, kinyomtathatók.

Kapcsolódik a fentiekhez egy interaktív video-adatbázis azokról a tárgyakról, amelyekről a fotó nem árul el elegendő információt, hanem „körbe kell őket jární”. A Dataease által a videokazettáról előkeresett filmrészletet egy program speciális videokészülék segítségével külön képernyőre vetíti. A rendszert a Gödöllői Agrártudományi Egyetem munkatársai készítették.

Ennyi a múlt és a jelen, pontosabban még idetartozik, hogy az IIF program keretében az MNM elkészítette a Védett Területek Régészeti Adatbázisát (426 lelőhelyet nyilvánítottak vé-

dettnek), cserébe pedig bekapcsolódhattak az országos számítógép-hálózatba: az elektronikus levelezésen kívül lekérdezhető a magyar, az európai és az amerikai tudományos adatbázisok.

Különleges lehetőség adódott tavaly ősszel: az amerikai IECs tanácsadó cég szakértője, Norman Statland négy hetet töltött hazánkban, és elkészítette a múzeumi számítógépes rendszerének fejlesztési tervét 1992 és 1996 között, lépésekre lebontva a teendőket, költségvetéssel ellátva. Ez utóbbi sajnos nem használható, mert azonnali megvalósításra anyagi okokból nem került sor. Jól hasznosíthatóak azonban a tanulmány más részei, például ahol meghatározza az adatfelvitel módját, a hardverszükségletet, hány ember kell a megvalósításhoz stb. A terv lépcsőzetes, és beépíti a már meglévő hardvereket és szoftvereket.

A tervekéről, elképzelésekről érdeklődésünkre Bezeckzy Tamás (MNM) elmondta, hogy a feladat meghaladja a PC-s lehetőségeket, ezért olyan, nagyobb teljesítményű számítógépet szeretnének, amelyekhez minden osztályról kapcsolódhatna munkahely. A jövő feladata a vezetői információs rendszer, a gyűjteményi és a gazdasági adatbázis elkészítése, múzeumi menedzsmentrendszer fejlesztése, a hivatali adminisztráció gépre vitele, valamint kiállítási számítógépes tájékoztató rendszer kialakítása.

Szekeres Zsuzsa

Archívumok optikai lemezen

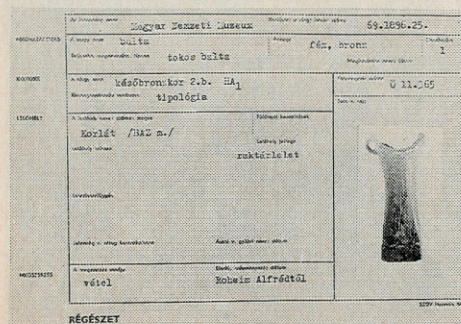
Szöveges és képi dokumentumok tárolhatók számítógépen a VT-Soft Kft. Elektromos Dokumentum Archiváló Rendszerével. Az amerikai Discorp képfeldolgozó alrendszeren alapuló, de ma már saját fejlesztésnek tekinthető szoftver nagy mennyiségű dokumentum tartós, biztonságos és kis helyigényű tárolására alkalmas. Hasznos lehet levéltárak, múzeumok vagy akár autómárkaszerzők számára is. A megrendelő igényei szerint alakítható az adatbázis, a dokumentumokhoz rendelt azonosítók jellege és megadási módja, a keresési feltételek bonyolultsága és még sok más.

Alapkiépítésben a rendszereket Dataease-ben szállítják, de helyette akár Dbase is használható. Már működő adatbázisok is átmenthetők

egy korszerűbb képi archiváló rendszerbe. Ahogy a korábbi adatbázis-kezelők használhatók, ugyanúgy a korábbi alkalmazások is integrálhatók: mindössze a már rögzített adatokhoz kell hozzárendelni a lapolvasóval beolvasott képeket. A visszakeresés módját szintén a felhasználók kívánságai határozzák meg.

Adatokat tetszés szerint bevihetünk bármilyen lapolvasóról, filmről, mikrofilmről vagy mirofiche-olvasóról. A digitalizált képet tömöríti a program, ennek ellenére több ezer vagy több százezer dokumentum képe már sok helyet foglal el. Mivel PC-s, illetve hálózaton futó szoftverről van szó, ilyenkor nagy kapacitású cserélhető optikai lemezek alkalmazását javasoljuk.

Sz. Zs.

Budapestre érkezett a Comwave!

A hagyományos faxkészülékek nem alkalmasak terjedelmes anyagok küldésére, nem lehet velük tömentelen mennyiségű adatot több helyre, pláne nem személyre szóló fedőlappal együtt küldeni. Nos, erre a problémára ad megoldást a számítógépes telefaxrendszerek fejlesztésében élen járó Comwave. Számítógépes faxot alkalmazva megszűnik az elveszett vagy olvashatatlaná vált faxküldemény okozta bosszúság, az adatok biztonságban érnek el a címzetthez.

Fax Broadcasting Service (FBS) néven ismert világhálózatában a Comwave saját termékei működnek. Így a felhasználók észrevételeit, igényeit figyelembe véve folyamatosan tudták továbbfejleszteni, korszerűsíteni a készülékeket és a szolgáltatásokat.

Mostantól olcsón, gyorsan és kiváló minőségben küldhetik el faxüzeneteiket azok a magyar előfizetők is, akik igénybe veszik

a Comwave csoport világhálózatát. New York, San Diego, Calgary, London, Bazel, Frankfurt, Párizs, Milánó, Tokió és Sidney után ugyanis Budapest is bekapcsolódik a nemzetközi holding Dial-in-Node üzenettovábbító rendszerébe. Ezt a rendszert a svájci Bankszövetség, a British Petrol, a J. P. Morgan Bankház és több más neves nemzetközi cég használja. Mire is jó tulajdonképpen ez a szolgáltatás? Mely cégeknek éri meg a csatlakozás?

A szolgáltatás két részre osztható. Azok a vállalkozások, amelyek kiterjedt nemzetközi kapcsolatrendszert építettek ki, a Comwave hálózat igénybevételével elkerülhetik a napi több száz vagy több ezer telefax külföldre küldését, így sok fáradságot takaríthatnak meg és jelentős költségcsökkenést érhetnek el. Mindössze annyit kell tenniük, hogy a helyi, vagyis már a budapesti Comwave irodába továbbítják

üzeneteiket, a címzett szükséges paramétereivel együtt. A Comwave ezután saját, bérelt vonalain és műholdas összeköttetésein keresztül, automatikusan, gyorsan és Postscript minőségben továbbítja az üzenetet a címzetthez legközelebb fekvő Comwave csomóponthoz. Onnan azután a nyilvános hálózaton jut el a fax a végállomásra. A másik felhasználási terület – ami Magyarországon ma igen nagy érdeklődésre tarthat számot – olyan előfizetőknek ajánlott, akik nagyon rossz telefonvonalakkal küszködnek, ezért a tőlük induló telefaxok az esetek nagy többségében olvashatatlanul jutnak el a címzetthez. A Comwave-node – a feladó számára észrevétlen – közbeiktatásával a végállomásra kiválóan olvasható üzenetek futnak be.

És mibe kerül mindez a felhasználónak? Az első esetben, azaz amikor a világhálózatot kívánja az előfizető igénybe venni, 40 000

forint belépési díjat, a normál postai – csupán a budapesti irodáig terjedő! – vonalhasználati és az igényektől függő feldolgozási díjat kell fizetni. A második esetben a Comwave által forgalmazott, PC-be helyezhető Microfax kártyára van szükség a hozzá tartozó szoftverrel, valamint szintén fizetni kell a vonalhasználatért és a feldolgozásért.

A hálózati verzió Novell tesztlabor minősítéssel rendelkezik, a Microfax kártya pedig Magyarországon is megkapta a postai engedélyt. A jelenlegi tulajdonosok upgrade programban vehetnek részt. További információt Lőrincz Gábor ad a 201-2442-es telefonszámon.

(x)

Comwave

1139 Budapest, Üteg u. 24.
Telefon/fax: 201-2442

Információs szám: 135

AT&T SYSTIMAX® PDS

Az időtálló érték

AT&T SYSTIMAX PDS – az egyetlen olyan strukturált kábelezési rendszer, amelyre 5 év garancia és jótállás érvényes. 5 év garancia az alkalmazásokra, amelyeket a rendszer támogat. 5 év jótállás, amely az egyes komponensek meghibásodása esetén ad védelmet.

Az AT&T SYSTIMAX PDS ugyanolyan kábeleken továbbítja a telefon- és számítógép-hálózat jeleit vagy akár a kamerarendszer videoinformációit.

A SYSTIMAX PDS nyílt architektúrája több mint 100 gyártó termékeit támogatja, és megfelel a legelterjedtebb hang- és adatátviteli szabványoknak, az aszinkron átviteltől az Etherneten át az FDDI-ig. A rendszer az Ön igénye szerint építhető ki, de bármikor módosítható. Ezek a műszaki jellemzők, valamint az 5 éves garancia és jótállás teszik az AT&T SYSTIMAX PDS rendszert időtálló értéké.

Ha meg kívánja ismerni a világ legrugalmasabb kábelezési rendszerét, hívja a LIAS Kft.-t, munkatársaink a 169-9088-as telefonszámon rendelkezésére állnak.

TEGYEN EGYENLŐSÉGJELET!

LIAS Kft. – Kommunikációs rendszerek

Axis Hungary

Tengelyhatalmak

Bár a magyar szókincs erre lehetőséget adna, sajnos nem mindig sikerül olyan cégnevet választani, amely valóban megkülönböztet a konkurenciától. Már-már azt hittem volna, a székesfehérvári Axis sajtótájékoztatóján vagyok, az előadásból azonban rögtön kiderült: a német Axis GmbH magyarországi lerakata, az Axis Hungary a vendéglátó. A cég az Able nevű csoporthoz tartozik, amelynek vállalkozásai foglalkoz-

nak fejlesztéssel, gyártással, programozással és kereskedelemmel egyaránt. Az 1991-ben alakult Axis Hungary az idén már várhatóan 4 millió dolláros forgalmat ér el. Elsősorban a számítógépgyártóknak, -összeállítóknak szállítanak Quantum merevlemez, Adaptec SCSI vezérlőkártyát, kazettás szalagegységet, táraikat, de viszonteladókön keresztül is értékesítenek.

A sajtótájékoztató tárgya az új Quantum lemezcsalád volt, amellyel a Seagate-et akarják kiütni vagy legalábbis megszorítani az olcsó AT-k piacán. A Prodrive ELS (Entry Level Strategy, induló szint stratégia) tagjai a 42, 85, 127 és 170 megabájt kapacitású, IBM- és Apple-kompatibilis változatban készül, 17 millisekundum elérési idejű merevlemezek.

A minőség és a megbízhatóság szokott színvonalának elérése mellett a tervezők a minél kisebb gyártási költségre törekedtek. Azt a japán módszert követték, amelyben a tervezőknek egy adott költség szinten belül kell maradniuk. A tervezés során sikerült a merevlemeznel szokásos 400 alkatrészből mintegy 160-at megtakarítani, miáltal nemcsak az alkatrészek gyártása, de az összeszerelési idő is jelentősen csökkent. A japán Matsushita-Kotobuki Electronics Industries – többek között az ő gyárukban is gyártják a Quantum egységeket – és a tervezők közötti együttműködés

eredményeképpen a gyártás lépéseinek száma a korábbi modellekhez képest a felére csökkent. A CMOS IC-k használatával sikerült a merevlemez-vezérlés táp-igényét 5 voltra csökkenteni.

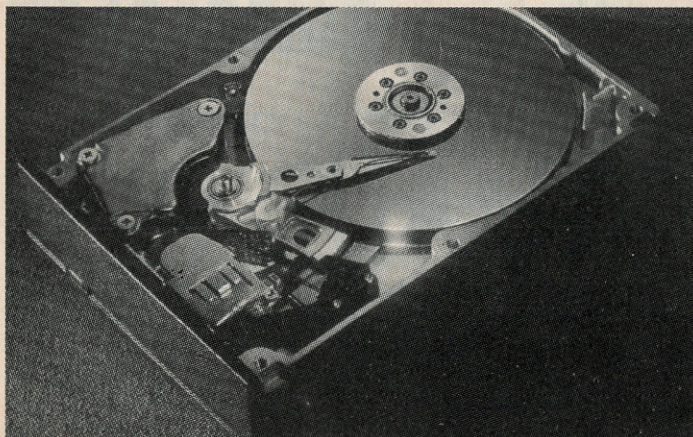
Egy lemez felületén 40 megabájtnyi adat fér el, s így a 85 megabájtos egységben is csak egyetlen lemez van, mindkét oldalán egy írófejjel. Az adatsűrűség növekedése az adatátvitel gyorsulását is eredményezi, így a lemez és a puffer között 2,5 másodpercenként akár 2,5 megabájt is mozgatható. A Quantum bízik a termékben, ezért kétéves garanciát vállal.

Tuska Istvánnak, az Axis kereskedelmi igazgatójának bejelentése szerint a legnagyobb magyar gyártókat mint OEM piacot már elérték, s a viszonteladók is érdeklődnek a Quantum lemez iránt. A Mikropo az AT/286 modelt már a korábbi Seagate-nél 1000 forinttal drágább Quantum merevlemezrel árulja. Az Alpacomp 1992-ben a háziiorvosi számítógépeket már Prodrive ELS lemezzel szállítja. Tájékoztató jelleggel néhány típus listaára: ELS 42AT 19 060, ELS 170AT 41 650, LPS 240AT 55 120, Prodrive 1255S 207 800 forint.

Vargha Márton

Lemezek bővítő-kártyán

A nagy háttértárigényű, elterjedő programok a felhasználókat arra kényszerítik, hogy egyre több és nagyobb merevlemez épít(tes)senek a számítógépükbe. A helyhiány, illetve a csatlakoztatási lehetőségek korlátozott volta miatt újabban terjednek a bővítő-kártyára szerelt lemezek. Egyes elemzések szerint 1994-ben már 20 százalék fölött lesz a piaci részesedésük. A Quantum legújabb ilyen terméke a Hardcard EZ sorozat, amelyben a legnagyobb kapacitású 240 megabájtos modell listaára 749 dollár.

A Quantum története

A céget 1980-ban alapították, első terméke egy 8 hüvelykes merevlemezcsalád volt, a Q2000. Elsősorban a számítógépgyártóknak szállítanak 3,5 és 2,5 hüvelykes egységeket SCSI és AT csatlókhhoz, 42-től 1225 megabájt kapacitásig. Legnagyobb vásárlói között ott van az Acer, az Apple, az AST Research, a Dell, a HP, a Hyundai, az Olivetti, a Sun, a Unisys, az NCR és a Siemens-Nixdorf.

Harminc szabadalommal és számos újítással járultak hozzá a merevlemez fejlődéséhez, köztük a beépített vezérlővel és az írófej pozicionálásának különféle megoldásaival. A cég bevétele meredeken emelkedik, 1990 és 1992 között várhatólag megduplázódik. Az 1992-es üzleti évre

tervezett bevétel 1,13 milliárd dollár. Egyes megfigyelők szerint a Quantum a harmadik legnagyobb független merevlemezgyártó, és a második legnagyobb a 3,5 hüvelykes egységek piacán.

Főbb gyártmányai közé tartozik a 3,5 hüvelykes Prodrive Series, Prodrive LPS, valamint a sajtótájékoztatóon bemutatott Prodrive ELS sorozat és a 2,5 hüvelykes Go Drive GRS 80/160. Legnagyobb sikere a 120 és 240 megabájtos Prodrive LPS merevlemeznek van, az 1992-es üzleti év utolsó negyedében közel 30 százalékát adta a Quantum forgalmának. A termékek között van még cserélhető merevlemez, külső egység Macintosh gépekhez és bővítő-kártyára szerelt 3,5 hüvelykes merevlemez.

TELEFONKÁRTYA

Kolumbusz Kristóf soha nem tudhatta meg,
hogy egy új, ismeretlen földrészt fedezett fel
1492-ben.

Tévesen mérte fel a távolságot s az időt.

Ön felfedezheti a kapcsolatteremtés egy új
módját!

Ha le akarja győzni a távolságot s az idő
fontos tényező az életében,
akkor
vásároljon

TELEFONKÁRTYÁT!

Virágzó birtokot!

(Folytatás az 1. oldalról)

A módszerekre nézve megfelelő iránymutatónak tekinthetjük a nemrég aláírt EK társult tagsági szerződést. „Esélyegyenlőséget garanzálunk a vállalkozásoknak. A versenyszférát az európai gyakorlattal összhangban alakítjuk ki. Meg kell azonban határozni a vállalkozások helyét és méretét. Szabad, de ellenőrzött fejlődésre van szükség.”

Ennek megfelelően három liberalizációs szintbe sorolják a tevékenységeket. Szabad versenyt engedélyeznek – csak szolgáltatási engedélyt követelnek meg – például az informatika, az adatátvitel, a végberendezés-szerelés és -üzemeltetés, valamint -karbantartás területén.

Egy következő szférában –

ahol a szolgáltatók számát természetesen módon behatárolja a piac mérete és a frekvenciák száma – korlátozott számú, párhuzamosan kiadott koncessziókra építenek. Ide tartozik a személyhívó és a mobil rádiótelefon.

Végül 1999-ig állami monopólium marad a gerinchálózat működtetése, valamint a nyilvános kapcsolt távbeszélő-szolgáltatás. (1999 után ez a helyzet változhat.)

Nap mint nap sok szó esik a finanszírozás módjairól, a jogi keretek fontosságáról. Noha ezeket a miniszter is kulcselemeknek nevezte, hozzátette: terveink megvalósításához „nemcsak pénzre, hanem elhivatott szakemberekre is szükség van”.

Mikolás Zoltán

LYNX hálózatvizsgáló, amely bit- és blokkhibaarányt mér különböző átviteli sebességeken. A 2,048 megabit/secundumig használható LYNX kistestvére, a 128 kilobit/secundumig működő, csak szinkron adathálózatok mérésére alkalmas BOYD 303D már működik a Budapesti Távbeszélő Igazgatóságnál. És még két műszer, az ISDN csatolók vizsgálatához: a PBS 430 passzív-sín-szimulátor és a DLS 200 ISDN vonalszimulátor.

Matáv

Október 13-án, az Europa Telecom kiállításon írták alá azt a szerződést, amelyben a Matáv Rt. három telefonközpontot rendelt meg a Siemenstől. A Nagykanizsán, Pesterzsébeten és Debrecenben felállítandó központok összkapacitása 80 000 vonal lesz, a rendszerelemek már a magyarországi gyárban készülnek.

ható, hallottuk Várady-Szabó Mihálytól. A marketingigazgató várakozása szerint 1992 végére a Sat-netnek összességében közel háromszáz VSAT terminál eladására lesz aláírt szerződés.

A kiállítási standon kapott helyet az a VSAT vevőterminál, amellyel az Europa Telecom ideje alatt az MTI központjából sugárzott Radio Bridge hírek voltak foghatók. A Sat-net és az MTI megállapodása értelmében még az idén negyven darab, csak vételre alkalmas terminált szerelnek fel az ország különböző pontjain lévő szerkesztőségekben az MTI központjából sugárzott híryananyagok vételére.

Northern Telecom

Október 14-én, az Europa Telecom kiállításon SDH (Synchronous Digital Hierarchy) átviteli berendezésekre kapott megrendelést a Northern Telecom az oroszországi Macomnet cégtől. Az Andrew Corporation és a moszkvai metró vegyesvállalata a volt keleti blokkban elsőként vásárol SDH rendszert a Northern Telecomtól. A Macomnet a moszkvai metró infrastruktúrájának felhasználásával kívánja a főváros kulcsfontosságú területeit optikai kábelhálózattal ellátni. A rendszerben a Northern Telecom SDH berendezéseit fogják felhasználni a jó minőségű, nagy megbízhatóságú digitális átvitel biztosításához. A hálózat várhatóan 1993 tavaszán kezd meg működését. Eleinte 2 megabit/secundumos áramköröket fognak biztosítani más szolgáltatóknak és privát felhasználóknak.

Telecom és törvény

„Jó apropó lett volna az Europa Telecom a távközlési törvény parlamenti elfogadására” – hallottuk Bölcseki Imrétől, a Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztérium helyettes államtitkárától. Ehelyett azonban sajnos csak a második olvasat tárgyalása folyik október elején. A helyettes államtitkár rámutatott, hogy a törvény legfontosabb téje az elkövetkező évek fej-

lesztéseinek az üteme. Szintén döntő hatással lesz a törvény a Matáv és az egész távközlési piac privatizációjára. Bölcseki úr szerint a törvénytervezet az egyik legliberálisabb koncepció Európában, versenyközpontú, megnyitja a piacot a vállalkozók előtt, ugyanakkor megalapozza a többszereplős piac működőképességének garanciáit.

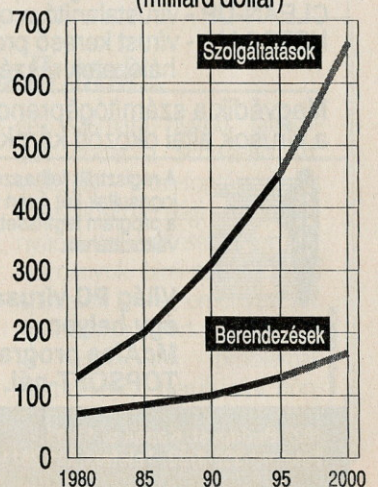
M. J.

Sat-net

Minimum kétszáz VSAT terminálból álló magánhálózat kialakítására kötött szerződést október 9-én a Sat-net Kft. és a Lippai-Hajnal autóalkatrész-forgalmazó nagykereskedés. Az úrtávközlésen alapuló adatátviteli hálózattal (DEC Vax központi gép, PC-s munkahelyek) egy olyan raktárkezelő rendszert valósítanak meg, amelyhez az ország különböző pontjain lévő kis- és nagykereskedők közvetlenül kapcsolódhatnak. Idén húsz állomás felszerelésére kerül sor, a teljes rendszer üzembe állításának végső határideje 1994 májusa. A Sat-net lízingkonstrukcióban, hatéves futamidővel adja a berendezéseket a megrendelőnek. A rendszer működésétől a forgalom nagymértékű növekedése és a költségek számottevő csökkenése vár-

Távközlési világpiac (milliárd dollár)

TELECOM-mozaik

Consultronics

Nyolc Auto-TIMS automatikus adatvonal analízátort és nyolcvan TX1 transzpondert szállít a kanadai Consultronics a Postai és Távközlési Főfelügyeletnek (PTF), hallottuk Turáni Józseftől, a cég magyarországi képviselőjétől. A PTF tenderén – amelynek eredményhirdetése október 13-án volt – a Consultronics mellett az

Alcatel indult. A kiállításon a rendszer legújabb, számítógéppel vezérelt és a mérési eredményeket számítógéppel feldolgozó változata volt látható. Az Auto-TIMS a vonalak átviteli, beütéses és kapcsolási paramétereinek mérésére alkalmas, a számítógépes háttér a mérési eredményekből statisztikákat és mérési naplót készít.

Szinkron és aszinkron adathálózatok vizsgálatára alkalmas a

Bérlő a Matáv

A Hungexpo területén működő 1920 vonalas, kihelyezett telefonközpont-fokozat (*Heti CHIP 92/27.*) átadása alkalmából tartott sajtótájékoztatón az Első Pesti Telefonszolgálat (EPT) eddigi eredményeit és a jövő feladatait ismertették a Kontrax Telekom és a Matáv Rt. vezetői. Íme az elhangzottak rövid összefoglalója.

Huszy Gábor (Kontrax Telekom, távközlési igazgató): előrehozott lépés a Vásárváros-beli kihelyezett fokozat üzembe állítása, amely a telefonvonalakon kívül 50 darab 64 kilobit/sec dumos adatátviteli csatlakozást is tartalmaz. Pillanatnyilag a rendszer a Matáv tulajdonában és üzemeltetésében lévő Belváros 2-höz kapcsolódik, de az EPT központjainak kiépítése után a kőbányai központhoz kerül át. Mivel a jelenlegi törvényi szabályozás szerint szolgáltatói jogosultsága csak a Matávnak van, az EPT a kihelyezett fokozat összes eszközét bérbe adta a Magyar Távközlési Rt.-nek. Összehasonlításképpen: az 1920 vonal a korábbiak megkészszerzését

jelenti, mivel eddig mindössze 219 saját felhasználású és 668 kiállítói vonala volt a Hungexpónak.

Szöke Pál (Kontrax Telekom, elnök): a beruházást Magyarországon máig példátlan gyorsasággal kell megvalósítani. Október 7-étől szereli az Ericsson a kapcsolástechnikai berendezéseket, és a tervek szerint 1993 januárjában adja át az EPT-nek a három központot. A minél gyorsabb kivitelezés és a lehető legalacsonyabb árak miatt a fővállalkozási konstrukció helyett minden területen versenyeznek az alvállalkozók. A beszállítók között szerepel például a Nokia (kábelek, átviteltechnika) és mini áramellátó generátorokkal a Compaq. Mindhárom központ könnyűszerkezetes, úgynevezett arculati épületekbe kerül. Ez azt jelenti, hogy üvegfalakon keresztül az utcáról bárki láthatja a berendezéseket. Nem véletlen az sem, hogy díszta-vak, parkok teszik kellemessé a központépületek környezetét.

Horváth Pál (Matáv Rt., vezérigazgató): az EPT beruházása során bebizonyosodott, hogy a vállalkozási alapú távközlésfejlesztés olyan erőket szabadít fel, amelyeket egy óriásvállalat nem tud mozgósítani. Ez olyan vállalkozási kísérlet, amelyben mindkét fél kompromisszumokat köt. Vannak tehát racionális lehetőségek a távközlésfejlesztés gyorsítására, ha korlátozottak is. A Matáv Kontrax Telekomhoz fűződő kapcsolata nem kizárólagos, néhány hónapon belül remélhetőleg új vállalkozások bejelentésére is sor kerül.

Az EPT – amennyiben az új távközlési törvény lehetővé teszi – szolgáltatói koncesszióért folyomodik. Szöke Pál hangsúlyozta, hogy ha a központok beindulásakor még nem lesz meg az új törvény, akkor a mostani kihelyezett fokozathoz hasonló konstrukciót alkalmaznak. *A rendszernek működnie kell, egy perc állás sem engedhető meg a törvény hiánya miatt.*

Mallász Judit

Horoszkóp Amerikából ?

A címbeli kérdést nem egy vállalati vezető teheti fel rosszállóan munkatársainak ott, ahol a High Tech Marketing Kft. által forgalmazott Teletax díjszámláló rendszert használják. A budapesti lfabón már bemutatott díjszámláló rotary és crossbar alközpontokhoz egyaránt hozzákapszolható, letapogatja a fővonalakat (hívott szám, hívás időpontja,

időtartama stb.), valamint rögzíti a mellékállomások azonosításához és a díjak kiszámításához szükséges adatokat. A Comfairre elkészült a magyarított változat is. A High Tech Marketing száztól ezer mellékállomásig ajánlja a Teletaxot. Néhány referencialhely: Szolnoki Papirgyár, Rákosmezeje Tsz, debreceni Agrober, jászberényi Hűtőgépgyár.

Axis : LAN + Windows

A Teledata faxkártya új változatát kezdte árusítani a székesfehérvári Axis Számítástechnikai Kft. A helyi hálózatban, Windows környezetben működő 603L segítségével minden olyan programból közvetlenül lehet telexot küldeni, amely HP Laserjet vagy kilencmű Epsom nyomtatót képes meghajtani. Az új kártya egy munkahelyes változata 59 000 forintba kerül, a régi változat, a Teledata 603 ötezer forinttal olcsóbban, azaz 54 000 forintért vásárolható meg. Az Axis biztosítja az upgrade lehetőségét, az egy munkahelyes Windows változat így 12 000, a két munkahelyes körülbelül 20 000 forintba kerül. A faxkártyákat a székesfehérvári cégen kívül viszonteladói

hálózat is értékesíti – az eddigi eladások száma eléri a százat.

Az Axis mint a Sybase relációs adatbázis-kezelő rendszer disztribútora is felhívta néhány újdonságra a figyelmünket. A *PC Magazin* 1992. szeptember 15-i számában kitűnően vizsgázó Sybase SQL Server for Netware mellett disztribútorai lettek a Windows környezetben alkalmazható fejlesztőeszköznek, a QBE Visionnek is. Több alkalmazást is tudnak már a Sybase-hez kínálni, így például a Geoview Kft. által kifejlesztett Greenline térinformatikai csomagot, a Multix Kft. Asterx desktop rendszerét vagy a Skoda Műveknél üzemelő, magyarítás előtt álló Txbase gyártórendszert (manufacturing systemet).

A McAfee programcsomag a világon több mint 6 millió regisztrált felhasználónak nyújt védelmet.

TOP SLIFT
SZÁMÍTÁSTECHNIKAI KFT.

McAfee
dealer

Antivírus programrendszer

(IBM PC-re DOS alatt)

VIRUSCAN - vírus kereső program,
VSHIELD - tárrezidens, vírus bejutást gátló program,
CLEAN-UP - vírustalanító program,
NETSCAN - vírus kereső program hálózatok részére.

Megvédik a számítógéprendszerét a vírusok által okozott károktól.

A regisztrált felhasználóknak jogosultak két éven keresztül a program legfrissebb változatához.

Világ PC vírusal ellen egy helyen: McAfee programok a TOPSOFT-nál.

1027 Budapest, Kapás u. 11-15.
Telefon: 202-4733. Telefax: 201-2811

Montana VSAT

AT&T eszközökkel működő VSAT rendszert mutatott be a Comfair a Montana. *Pesti István*, a kft. igazgatóhelyettese elmondta, hogy jelenleg a piac „megdolgozásával” foglalkoznak és viszonteladókat keresnek. Bár a kiállítás idején még nem rendelkeztek konkrét szerződéssel, még az idén számítanak aláírásokra. 1993 végére mintegy 200 terminált szeretnének üzemeltetni.

Pesti úr a VSAT technológia rendszerbe integrálását hangsúlyozta, a szatellitese megoldást a Montana komplett, nagy távolságú hálózatok (WAN) részeként is tudja ajánlani a felhasználóknak. Tervezik hazai elosztó központ felállítását, de amíg ez

megtörténik, a Teleport Europe hannoveri földi állomását használják. A piacon egyetlenként említette az igazgatóhelyettes azt az Ethernet router kártyát, amely TCP/IP protokoll szerinti, VSAT-on keresztüli LAN-LAN kapcsolatot valósít meg.

Néhány további érdekesség a Montana adatátviteli kínálatából:

- a kanadai Eicom cég PC-be helyezhető X.25 kártyája, amely bármilyen operációs rendszerrel és vezérlővel tud dolgozni;
- a francia Atlantis cég X.25 kártyája, amellyel a zsírhálózat-hoz lehet csatlakozni. (Egy adott célra alkalmas, igen olcsó megoldás.)

M. J.

ják a teljes cserét, hanem a Nitsuko irodai rendszerek hozzáillesztésével elégítik ki az igényeket (például Budapest Bank Rt.). A fenti megoldásokkal nemcsak a költségek csökkenthetők, hanem üzemkiesés nélkül tudnak a kibővített, jobb szolgáltatást nyújtó rendszerre áttérni.

A közvetlenül a japán gyárból beszerzett telefonrendszerekre a Varip háromszor hármas ga-

ranciát ad: három évet a központra, ugyancsak három évet a készülékek elektronikájára, illetve az rt. által telepített hálózatra. Országszerte mintegy 50 dealerrel dolgozik a cég, s mint azt Gáspár úr hangsúlyozta, ez a tény azért is fontos, mert az egycsatornás értékesítés hosszú távon mindig a vevőt károsítja meg. A véget nem érő árverseny a szolgáltatások minőségének a rovására megy.

Izraeli szerződés

Európa keleti részén elsőként a Suprával kötött „master distributor”-i szerződést az izraeli Adacom Group. Az Adacom az adatátviteli piac, de főként az IBM AS/400, S/3X és helyi hálózati környezet egyre növekvő igényeit igyekszik kielégíteni. Termékei négy fő csoportra oszthatók: koaxiális, Twinax és Token-Ring LAN-nal kapcsolatos termékek, valamint nyomtatók és segédelemek. A szerződés aláírására az izraeli Eilatban került sor, ahol az Adacom éves disztribútori értekezletét tartotta, többek között ausztrál, tajvani, argentin, dél-afrikai és skóciai résztvevőkkel.

Egyre hosszabb a Supra által képviselt külföldi cégek listája. Az Adacomot megelőzően partnerei között szerepelt már a Chipcom Corporation (Egyesült Államok; koncentrátorok, üvegszál Ethernet és szélessávú Ethernet hálózati termékek), a Datapham (gyógy-

szertári számítástechnikai rendszer), a Datentechnik (Ausztria; modemek, multiplexerek, koncentrátorok, hidak stb.), a Gandalf-Infotron (átviteli eszközök, multiplexerek, hálózatépítő és -bővítő eszközök), az IBM, a Madge Networks (Nagy-Britannia; Token-Ring hálózati termékek), az M. L. L. Computer Systems (Izrael; objektumorientált RDBMS Wisdom), a Sequent (nagy teljesítményű számítógépek), a Twincom International (lemeztükrözés Unix/Xenix alatt).

Nagy István ügyvezető igazgató elmondta, hogy a Supra viszonteladói hálózat kiépítését tervezi. Mintegy 15-18 céggel vették fel a kapcsolatot Soprontól Nyíregyházáig, és megkezdtek tárgyalásokat a jövőbeni lehetséges kapcsolatokról. A Supra folyamatos képzést és támogatást ad viszonteladóinak.

Mallás Judit

Tartalom és forma

Megkapták az engedélyeket, piacra viheti hát a Controll a svájci Ascom cég olasz leányvállalatánál gyártott Evoluzione alközpontokat. A tavasszal már bejelentett termékek a 30-40 fővonal, 120-130 mellékállomás kapacitású kategóriába tartoznak. *Borsics Béla* kereskedelmi irodavezető a technika és az olasz formatervezés együttes diadalaként jellemezte az Evoluzione családot, amelynek ára is versenyképes. A tervek szerint a viszonteladói hálózaton keresztül értékesítik. Az üzembe helye-

zéseket egy eredeti, de magyarított gyári szoftver segíti, amelyvel egy 120 mellékállomásos rendszer mintegy egy óra alatt kelthető életre.

Új a Controll kínálatában – a már korábban is meglévő Philips PFC 10 és 20 telefaxokon kívül – a PFC 15, 25, 35 és 45. Az új generációjú készülékekben olyan szolgáltatások is megjelennek, mint például a telefon/fax szétválasztó vagy az LCD kijelző. A Philips új termékeinél is döntő szempont volt az esztétikus formatervezés.

M. J.

Hármas garancia

Ötéves kiszövetkezeti múlt után 1992. szeptember 30-án részvénytársasággá alakult a Varip, a Nitsuko telefonrendszerek disztribútora. *Gáspár Csaba* elnök kérdésünkre elmondta: bár

a hálózatépítést kiemelten kezeli, csak ott telepítenek új kábeleket, ahol a régiék már nem használhatók. Abban az esetben, ha a működő alközpont még nem avult el, nem javasol-

Láttuk, hallottuk...

Eddig mintegy hatezer darabot értékesítettek a Triton által gyártott Trifon 200 telefonkészülékből. A Matáv Soproni, Miskolci és Szegedi Igazgatóságán kívül nyolcszáz készüléket adtak el Hollandiába. Az előrejelzések szerint az idei eladások elérik a negyvenezer darabot.

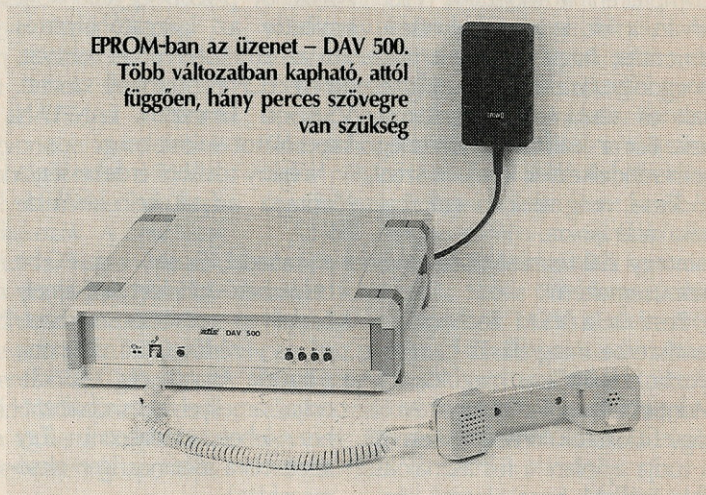
Távközlési és adatátviteli beruházásokra készülődő cé-

gek számára nyitott tanácsadó irodát a Schwa-Bo Kft. Vállalják telefontársaságok megvalósíthatósági tanulmányának elkészítését, ilyen tanulmányok bírálatát, műszaki ajánlatok véleményezését. Speciális szoftvert fejlesztettek ki adatátviteli problémák elemzéséhez, beruházási döntés-előkészítéshez.

Szóra bírt beszélgetések

Ismét itt a téli időszámítás, át kellett állítanunk az órákat. Legjobb, ha felhívjuk a 08-at, én legalábbis így tettem. Kicsit száraz, gépies női hang jelentkezik, s közli, pontosan hány óra, hány perc, hány másodperc van. Persze hiába próbálnánk szóba elegyedni vele, válaszra sem méltatna, hiszen a vonal másik végén gép beszél. Egy Atis. Megsúgom mindjárt azt is, hogy a „géphölgy” beszédhibás. Nem ejti tisztán a perc végén a c-t. Ezért rövidesen logopédushoz kerül: a Bad Homburg-i cég új felvételt készít az eredeti hanglemezzel.

Azon a termékbemutatón, amelyre az – Uhert is magában foglaló – Atis újabb termékeit hozta el, a meghívottak többsége szakember, mi több, régi vagy leendő vevő volt. Sokuknál már évek óta működik ilyen rendszer, mások most fontolgatják bevezetését. Baksa Dezső, az Atis Assmann GmbH magyarországi képviselője nekik szentelte az idejét a német mérnökök előadásainak szüneteiben.

Elmondta, hogy a mindössze két éve alakult Demex Kereskedelmi és Képviseleti Kft. hamarosan konszignációs raktárat és szervizt létesít az Atisnak Budapesten. Mivel azonban ezeket a készülékeket tíz-, húsz- huszonöt éves folyamatos üzemre tervezték,

valójában csak a mozgó alkatrészek időnkénti cseréjére lehet szükség.

Digitális vízállásjelentés

Voltaképpen két fő termékcsoportról van szó: beszédrögzítő és beszédközlő rendszerekről. Az utóbbira példa a telefonos pontosidő-szolgáltatás vagy például színházak, ügyvédi irodák, vállalkozások automatikus üzenetközvetítő rendszere. Nem holmi magnetofonszalagos üzenetrögzítőre kell gondolni – a mikrofonon (más típusoknál telefonon) bemondott szöveget EPROM-ban rögzíti a készülék, azt néhány

másodperces várakoztatással egyszerre több hívónak is elejétől kezdve elismétli. A legnagyobb modell gyakorlatilag tetszőleges hosszúságú üzenet tárolására képes.

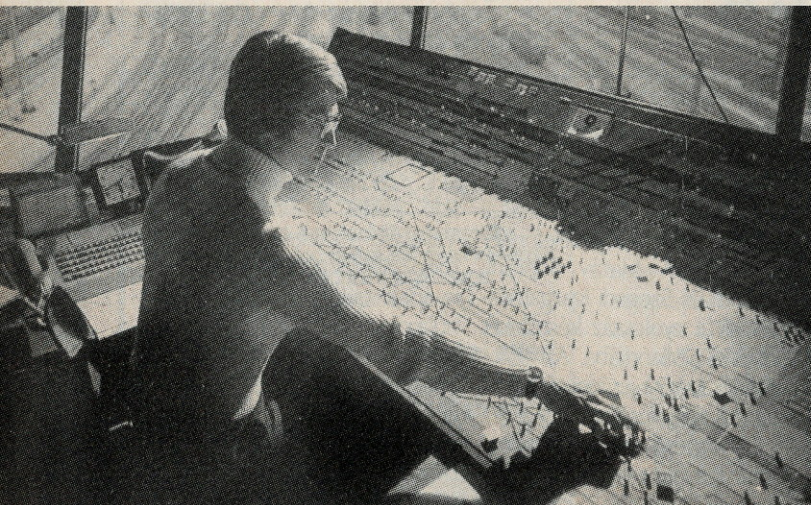
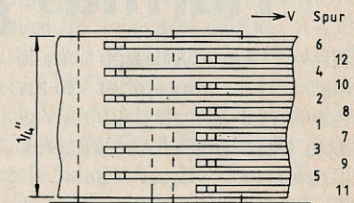
Speciális alkalmazási területeiből kettő: repülőtereken működik olyan rendszer, amely a – félóránként változó – meteorológiai jelentés körülbelül hétperces szövegét megszakítás nélkül közvetíti a pilótáknak. Másutt önműködő vízállásjelentő állomásokat építenek ilyen beszédközlőre: az érzékelő által mért számszerű információt telefonhívásra a készülék szöveges formában továbbítja. Áruk hat-hétezer márká körül mozog.

Polgári titkosszolgálat

Ha a telefonbeszélgetések professzionális rögzítését szolgáló technológiáról esik szó, sokak szeme előtt a *Magánbeszélgetések* című Oscar-díjas film képsorai villannak fel. Arra kevesen gondolnak, hogy a „lehallgatás” adott esetben életet menthet, pénzügyi tranzakciók lebonyolítását könnyítheti meg stb. A mentőket, tűzoltóságot, rendőrséget riasztó izgatott telefonáló olykor éppen a legfontosabb információk bediktálását mulasztja el. Ha azonban a beszélgetést vissza le-

het hallgatni, könnyebben eldönthető, mik a szükséges intézkedések. Fontos ipari létesítmények, erőművek, hivatalok, bankok vagy például áruházak terroristámadással szembeni védelmét erősítheti a telefonközpontban működő sokcsatornás magnetofon. Telefonon bonyolított tőzsdei ügyleteknél az esetleges félreértések későbbi tisztázását biztosítja a hangfelvétel.

Természetesen mindezek az alkalmazások más és más kapacitású és jellegű berendezést igényelnek. Az Atis MS 600-as modelljében négy szalagos magnetofonmodul működik, félhüvelykes szalaggal ezek egyenként 36 csatornát képesek párhuzamosan vagy váltott üzemmódban rögzíteni. A berendezést jelszóvédelemmel látták el, átkonfigurálni csak annak ismeretében lehet. Állítható folyamatos üzemre vagy beszédvezérlésre – az utóbbi esetben a felvétel beszédhang érzékelésekor indul. Egyhüvelykes szalaggal ugyanez a készülék modulonként 72 vonalat figyelhet, ami végső kiépítésben 288 csatornát jelent.

Több mint 24 órás folyamatos üzemre képes a VHS kazettás, 24 csatornás VCG 600

Mindig az utolsó egy óra beszélgetéseit tárolja az IR 30 „elektronikus jegyzetfüzet”

A visszakeresést könnyíti, hogy a gép az időkódot is rögzíti a szalagon, továbbá aktivitáskereső funkcióval látták el, ha tehát a keresett információt a megadott

időpontban nem találja, tovább keres. Az adatbiztonságot olyan pilotjel szavatolja, amelyet gyakorlatilag nem lehet sérülésmentesen kiegészíteni – képtelenség egy információt úgy kivágni a szalagról, hogy a pilotjel fázishelyesen folytatódjék.

1 hüvelyktől 8 milliméterig

E technikának egyelőre a leggyengébb láncszeme a mágnesszalag. Egy jó minőségű orsós szalag 300–500 rögzítést bír ki adatvesztés nélkül, a VCG 600-as modellben pedig közönséges VHS kazetta van, ennek élettartama az orsós szalagénak az egynegyede. (Ez a készülék soros csatlón keresztül PC-ről vezérelhető.) Persze mind a szalag, mind a mágnesfej élettartamát erősen befolyásolja a környezet: a fejeket – különösen poros helyiségben telepített gépek esetében – nem árt hetente tisztítani. Minden gondosság ellenére előfordulhat zavar, mihelyt azonban a készülék jelkimaradást észlel, tartalék csatormára vált.

Ebből is látható: a rögzítés hagyományos, analóg úton történik, ám lehetőség van a felvétel digitális rögzítőanyagra (DAT kazettára, újraírható optikai lemezre) másolására is. Míg az analóg eszközöknél 50-100 ezer órás élettart

A csúcsmo-
del, az MS 600.
Egyszerre 288 beszélgetés

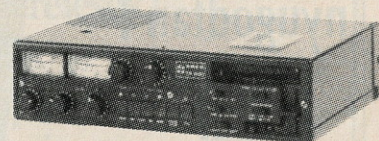
amról beszélnek, a digitális rendszerek várható élettartama ennél jóval kevesebb, egy videomagnó fejéé csupán kétezer óra. A jövőben a mágnesfej lesz a kutatások fő célja.

A már említett kétkazettás VHS rendszeren és az orsós gépeken kívül 8 milliméteres kompaktkazettával működő professzionális hangrögzítőket is kiállított az Atis, illetve az Uher. A kis szalagsebesség miatt a 90 perces kompaktkazettára az MCS 500-as kétkazettás modell tizenöt órnyi hangfelvételt tud rögzíteni automatikus átkapcsolással. Az egykazettás CG 300-as a szalagsebességtől függően 1,5, 3 vagy 6 órás maximális kapacitást nyújt. Ezek a nyolc-, illetve két- vagy négycsatornás magnetofonok például konferenciák, helyi rendőrpárancsnokságokon, tűzoltóállomásokon, forgalomirányító központokban vagy kisebb repülőtereken tehetnek jó szolgálatot.

Mivel egyáltalán nem tartalmaz mechanikus egységeket, a repülőgépek „fekete dobozára” emlékeztető IR 30-as megszakítás nélkül működő beszéd-rögzítő és -visszajátszó „elektronikus jegyzetfüzet” diszpécserközpontok mellett, mozgó járművekben, mostoha körülmények között is üzemeltethető. Kezelését – csakúgy, mint valamennyi nagyobb testvéréét – a funkciókról tájékoztató folyadékkristályos kijelző egyszerűsíti. Felvétel közben visszalapozhatjuk az előzőleg rögzített szöveget, a tartósan archiválendő beszélgetést átírhatjuk szalagos magnetofonra.

Hordozható hifi sztereó

Végül essék szó egy riportersziveket megdobogtató Uher magnetofonról! A CR 1600-ban elektronikus vezérlésű motor pörög, a szalagsebesség 1,19 és 4,76 centiméter/másodperc értékre állítható, normál, ferro-krom és krom szalaggal, hálózatról, 7,5 voltos nikkel-kadmium akkumulátor, 1,5 voltos elemekről, illetve a gépkocsi akkumulátoráról egyaránt működik. Automatikus visszacsévézés, playback, Dolby zajsűrő, kikapcsolható beszédvezérlés, masszív, egyszerű kezelőszerkezet, az oldal- és hátlapon elhelyezett, összecserélhetetlen ki- és bemenetek...

Am igazság szerint ez a magnó nem kizárólag rádióriporterek számára készült. Noha az interjúkészítéstől a hangversenytermi felvételig, a hangmérnöki munkáig számos feladatra megfelel, a müncheni Uher cég mérnökei egyéb mobil, valamint irodai és konferenciatermi alkalmazásokra is gondoltak. Rádiótelefonon folytatott beszélgetések rögzítésére – tehát (mentő)autóban, helikopteren, (vitorlás)hajón – ugyancsak ideális ez a kisméretű magnetofon.

Kelenhegyi Péter

Bankkártya-boomra készülve

Az APEH által megkövetelt, fekete dobozos elektronikus pénztárgépekből mintegy nyolcezer darabot adott már el a Schwa-Bo Irodatechnikai Kft., így hát jól megismerte a kiskereskedelmi pénztárgépek jelenét. De vajon milyen lesz e téren a jövő? *Bolgar Ivánnak*, a tavaly 360

millió forintos forgalmú kft. ügyvezető-társulajdonosának véleménye szerint 1996-ban, a világiállítás évében a kiskereskedelmi forgalomnak már legalább a 20 százalékát bankkártyákkal bonyolítják le. A Schwa-Bo meg is kezdte a felkészülést erre az időszakra.

Felvette a kínálatukba egy olyan elektronikus pénztárgépet, amely készpénzt, csekket vagy hitelkártyát egyaránt elfogad, azokat ellenőrizni, kezelni tudja, emellett kétvonalas, kihangosítható telefonkészüléket tartalmaz, csatlakoztatható PC-hez, illetve adatátviteli vonalakon keresztül távoli adatbázisokhoz is; vonalkódot olvas, természetesen termékkódokat, áruházi osztálykódokat stb. kezel. S hogy az eleganciáról se feledkezünk meg, ötféle divatszínben kapható.

Jövő év végéig a Schwa-Bo ezer ilyen készülék magyarországi eladására számít, 1996-ig pedig háromezere, ami azt jelenti, hogy most kialakulóban lévő piac legalább 50 százalékát birtokolni szeretnék. Megkezdtek egy AS/400-as számítógépre alapozott kapcsolóközpont tervezési munkálatait, üzembe helyezésére a jövő év első felében kerül sor. Ehhez

csatlakoznának a Schwa-Bo által telepített, hitelkártya elfogadására is alkalmas pénztárterminálok. Már több mint háromezer hitelkártyát elfogadó fizetőhely van Magyarországon. Bolgar Iván elemzése szerint már néhány száz pénztárterminál működtetésével fenntartható egy ilyen számítógépes rendszer. Tizenhatféle kapcsolódási mód közül választhat a majdani pénztárterminál-vásárló, a békelt telefonvontól az X.25-ös hálózaton, URH összeköttetésen keresztül a VSAT-os adatátvitelig, természetesen különböző árakon.

Jelenleg 272 milliárd forint készpénz van forgalomban, ennek kezelési költsége becslhetően évi mintegy 1,5 milliárd forint. Ugyancsak az 1 milliárdot közelíti a gyorsan szakadó papírpénzek előállításának költsége. A bankkártya elterjesztésével ez jelentősen csökkenthető lenne.

Takács Gitta

A Nurit 2030-as pénztárterminál: telefon, pénztárgép, hitelkártya-leolvasó egyszerre

Egyszer használatos **KQD-PACK** ILLATOSÍTOTT
véd a fertőzésektől

WC-Papírülőke

Válják egészségére!

Most már nem csak a babérjain ülhet nyugodtan!

Forgalmazza:

KÖVESDI QUALITY DESIGN

Tel/Fax: 176-1492

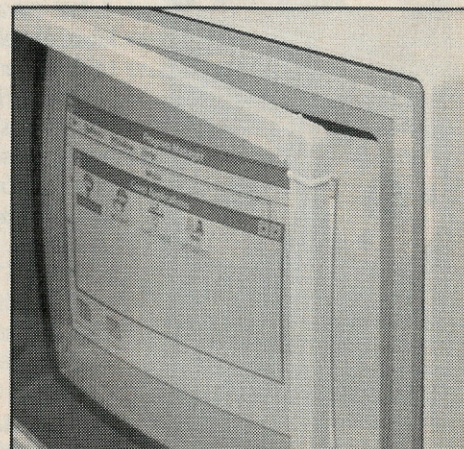
H-1021 Budapest, Kuruclesi út 8/A

Nagykereskedők jelentkezését is várjuk!

Monitorszűrők Dániából

A dán Focus cégnél gyártott konduktív, üveg monitorszűrők magyarországi disztribútora lett a Schwa-Bo Kft. A kiváló fénytérítésre képes, optikai üvegre ötrétegű tükröződés csökkentő bevonatot vittek fel, amely a felületi vizuális tükröződések 99 százalékát elnyeli. Kétféle – világos és sötétített – üveggel rendelhető, 9 hüvelykestől 21 hüvelyk átmérőjű monitorokra. Optikai úton javítja azok felbontóképességét, a szöveg olvashatóságát, fokozza az élességet. Az üveget egy láthatatlan, nagy sűrűségű elektromos vezetőréteg fe-

di, amely egy földelőkábelhez kapcsolódik. Ez a réteg az elektrosztatikus mezőt teljesen kiküszöböli, és védelmet nyújt az elektromágneses, valamint az ultrabolya és infravörös sugárzás ellen.

☞ -----

Z Megrendelek ..... csomag KQD-PACK-ot 48.-Ft-os egységáron.

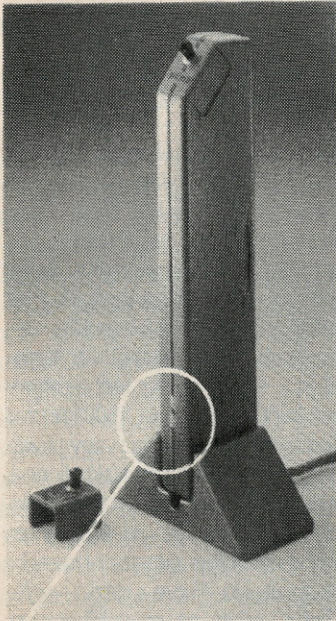
O Név és cím: .....

P .....
Jelen kuponon való 5 csomag feletti megrendelését díjmentesen postázzuk.

D Egy csomag 10 db egyszerhasználatos illatosított papírülőket tartalmaz. Fizetés utánvétellel. A termék ára az ÁFA-t is tartalmazza.

X KQD Kft. H-1021 Budapest, Kuruclesi út 8/A

Az ionizátor mérete 20 × 9 × 5 centiméter. Két lámpa van rajta, az alsó a készülék bekapcsolását jelzi, a felső pedig azt, hogy az ionkibocsátás optimális. Ha az utóbbi nem világít, tisztítani vagy cserélni kell a készülékben az ionkibocsátó egységet

Több iont a levegőbe!

Az ionok a természet saját légtisztítói. A hegyvidéki, tengerparti friss levegő sok iont és kevés szennyezőanyagot tartalmaz, azért olyan jó hatása a szervezetre. A por, a virágpór, a cigarettafüst és a számtalan másféle szennyezőanyag leköti az ionokat környezetünkben, amelyben élünk, dolgozunk. Ha csak nem használunk elektronikus ioncserélőt.

A Schwa-Bo Kft. kínálatában találkoztunk az Ion-Champ fantázianevű, nem is túl drága, 15 ezer forint alatti árú berendezéssel, amely kiválasztja a levegőből a benne lévő füst-, por-, gombareszecskeket és baktériumokat, és növeli a negatív töltésű ionok számát. Bekapcsolása után az iongenerátor körül létrejövő koronában megnő az ionok száma és megkezdődik a levegő tisztulása.

A számítógépek által keltett pozitív sugárzás magához vonzza a levegőben található negatív töl-

tésű részecskéket, ugyanakkor tasztítja a pozitívokat. Így a képernyő körül sűrű „porvihar” keletkezhet, amely irritálhatja a szemet, a bőrt és a nyálkahártyákat. Ha a képernyőtől 1-1,5 méter távolságra elhelyezünk egy ioni-

zátort, ez az „irodakór” elmúlik. Célzerű megvásárolni egy gyűjtőlemezt is, 12 900 forintért, amelyet a falra szerelve a szennyeződés a cserélhető gyűjtőpapíron és nem a falon halmozódik fel. Maximum 25 négyzetméteres szoba levegőjének frissen tartásához elegendő általában egy berendezés folyamatos működtetése.

T. G.

Megtérülő intelligencia

Gombamód szaporodnak Európában az intelligens épületek; építésük és üzemeltetésük a leggyorsabban növekvő szolgáltatási ágazatok egyike. Integrált megoldásokról van szó, s e szektor árbevétele kontinensünkön 1995-re várhatóan eléri a 17 milliárd dollárt – állapítja meg az a tanulmány, amelynek elkészítését a DEGW építőipari tervező és konzultációs vállalkozás, a Teknibank olasz piacutató cég és a Digital szponzorálta.

A DEC maga is jeleskedik az intelligens épületek felszerelésében. Számos intelligens épülete van például Franciaországban, Nagy-Britanniában, Németországban, Olaszországban és Svájcban. Az egyik legkorszerűbb a legutóbb Nizza mellett átadott szuperépület, amelynek technikai felszerelése évente mintegy harmincszázalékos, azaz 750 ezer dollár körüli üzemeltetési-fenntartási költségmegtakarítást tesz lehetővé. Így az intelligencia két és fél év alatt megtérül.

A JÖVŐ IRODÁJA – MAI ÁRAKON!

**Számítás-
és irodatechnikai
felszerelések;
irodák
komplett
tervezése
és berendezése**

Tel.: 181-0501, 185-1122/250

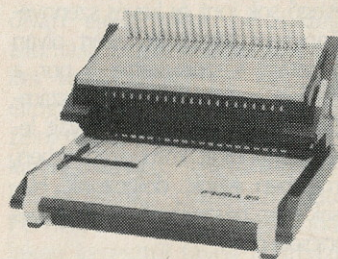

Fólia iratokon és ablakon

Spirálozó- és hőkötőgépek, valamint ezek kellékeinek sokaságával szolgál az egy éve alakult Corvinia Bt. A Prima típusú olasz

mechanikus és elektromos spirálozókból idén már körülbelül négyszázat adtak el. Az A/5-östől az A/3-ason át egészen 120 centiméterig nyolcféle színben (piros, kék, sárga, szürke, barna, zöld, fekete, fehér), a kívánt méretben szállítanak 6-50 mm átmérőjű spirált. Termékeiknek dealereket keresnek, különösen vidéken, oda ugyanis nehezen jutnak el. *Conyers Judit* ügyvezető tapasztalatai szerint a mechanikus modellek fogynak jobban.

Helytakarékos, mindkét technikát alkalmazó irodáknak ajánlott megoldás a Prima 25 spirálozó és a hátlapjához illesztett Modulo Cover hőkötő együttese. A Prima 25 ára 36 000, a hőkötőé 29 900 forint (plusz áfa). Az önálló hőkötők közül a Prima 12 és nagyobb testvére, a Prima 22 érdemel különösen figyelmet. Az utóbbiban – amely 5 cm

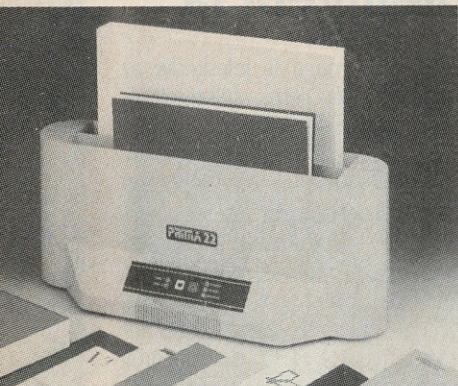
Modulo Cover hőkötő is illeszthető a Prima 25 spirálozóhoz, amellyel egyszerűen 25 lap lyukasztható

vastagságú kötet elkészítésére is képes – ventilátor gondoskodik a hűtésről. A kisebbik ára (áfa nélkül) 14 300, a nagyobbiké 32 500 forint. Természetesen ezekhez is tartanak borítólappokat: az 1-45 mm vastag köteteket felöltöztető olasz papírborítók piros, fehér, szürke, kék, fényes fehér, világoszöld, világoskék és vajsínbén kaphatók 27 és 57 forint közötti áron, az áttetsző fólia darabja 10 forint.

Nemrégiben új profillal is jelentkeztek: a Corvinia kebelén belül létrejött a Prosecutor vagyonvédelmi és biztonságtechnikai vállalkozás. Ceruzaelemmel működő

személyi riasztóktól az autóriasztókra át a biztonsági kapukig és fóliáig tart a skála. Mint *Csere András* termékmenedzser elmondta, számítanak arra, hogy – mivel a biztosítótársaságok csak megfelelő passzív biztonsági berendezések mellett kötnek biztosítást – élénk kereslet lesz e termékek iránt. A legkisebb, 1600 forintos készülék pénztárcához vagy táskához köthető, s ha azt valaki ellopná, a riasztó kikapcsolhatatlan, 120 decibeles hangjelzést ad. Ahol nem volna esztétikus rácszatot szerelni az ablakokra, illetve a nagy üvegfelületek miatt ez megoldhatatlan, ott lehet szükség a biztonsági fóliára, amely gyakorlatilag betörhetetlenné teszi az üveget.

Kelenhegyi Péter

Beépített ventilátor hűti le a kész kötetet

Prima munkamegosztás: a Prima 10 nem lyukaszt, csak fűz

FreeSoft Kft A komplett szoftvermegoldás
VAX- és UNIX-környezetben

rendszertervezés	isee Westmount Technology integrált CASE eszköz a rendszertervezésben
+ fejlesztés, adatbázis-alkalmazás	Ingres IV. generációs hordozható, SQL-alapú adatbázis-kezelő és -fejlesztő környezet
+ üzleti és vezetői információk	20/20 COMPUTER ASSOCIATES adatbázisokhoz integrált táblázatkezelő és grafikus rendszer

Kész alkalmazói programcsomagok. Egyedi alkalmazások megvalósítása sokéves gyakorlat alapján. Rendszerkövetés, tanácsadás, oktatás.

FreeSoft Kft

1116 Budapest, Kondorosi út 76.
Telephely: 1088 Budapest, Reviczky u. 4.
Tel.: 138-4391; 138-4633. Fax: 118-5626

TA-partner

Az elsősorban országos szervíz-hálózatáról ismert Profeszionál Kft. kínálatában a német Triumph-Adler kedvező másolási költségeket ígérő fénymásolóiból az ötvenezrestől a négyszáz-ezer forintosig hétféle típusból választhatunk. Ezenkívül négyféle, komfortos írógéppel jelentkeztek. A legegyszerűbb a 17 305 forintos hordozható TA

Junior – a cserélhető margarétafejes betűkészlet sokféle írásmódot tesz lehetővé, 80 karakteres memóriája a hibák automatikus javítását segíti elő. Aláhúzási, lapközépre állítási lehetősége, bekezdések jobbra igazítása, cserélhető írógépszalag-kazetta és nem utolsósorban kis tömege teszi közkedveltté.

B. I.

Láttuk, hallottuk...

...hogy október 15-ig minden Toshiba fénymásolóhoz adtak ajándékba egy Olivetti írógépet a Technotrade Kft.-nél. *László Péter* gazdasági igazgató véleménye szerint az utóbbi három-négy évben nagyjából telítődött az a lyuk, ami az irodatechnika területén hazánkban tátongott. Valós

statisztikára szert tenni ugyan lehetetlen, becsléseik szerint azonban a Toshiba részesedése a hazai fénymásolópiacból 8-15 százalék körül van. Nemrégiben a Pannónia Filmstúdió Angliából kapott egy Toshiba gépet, amelylyel a fázisképeket tudják fóliára másolni.

Több ér a Telérben

„Az Ifabo óta több cég is megke-resett minket – kezdte a beszél-gést Poós László, a Telér Kft. ügyvezető igazgatója. – Az Esselte Dymo elvesztett magyar-orzági piacát szeretné újjáépíte-ni. Korábban – egy osztrák cégen keresztül – az Ápisszal álltak kap-csolatban. Irodai dossziék, geno-temjeik, nagy teljesítményű irat-lyukasztók, Dymo betűlövőik és pénzkazettáik kerültek be a vá-lasztékba. Már meglévő cégeink-nek természetesen nem szeret-nénk házon belüli konkurenciát támasztani, ezért e francia válla-latnak csak azon termékeit vettük fel kínálatunkba, amelyek jól ki-gészítik a többit.”

Valóban: a Dymo betűlövők két évvel ezelőtt eltűntek a hazai boltokból, pedig egykoron nem-csak az irodákban, a dossziék gerincén, sőt kisüzemek termé-kein találkozhattunk a műanyag csíkra préselt domború betűk-el, hanem a lakásajtókon, a csengőgombok fölött is vissza-

köszöntek. Persze ez idő alatt a Dymo ugyancsak megváltozott: mindenekelőtt felvásárolta az Esselte. Megvannak még a mű-anyag „pisztolyok”, a csúcsmo-dell, az Esselte Dymo 4000 azon-ban már elemmel működik.

Poós László szerint jó fogadta-tásra számíthatnak a ruhafogas-hoz hasonló függesztővel ellátott Esselte irattartók, amelyekből har-monikarendszerek alakíthatók ki. Nem kell hozzájuk egyéb, mint két rúd és egy támasztóléc, no meg egy-két kéziszerszám, és már is divatos, praktikus irattárolóhoz jutottunk. A fémgerinces, mű-anyag borítólappal ellátott irat-gyűjtők viszont egy életre szólnak – leginkább bankok, hivatalok érdeklődésére tarthatnak szá-mot. Az archiválható iratoknak, ha már alig-alig veszik kézbe őket, a kartonból készült, dobozolható dossziék is megfelelnek. A leg-nagyobb konkurenciára a mű-anyagból készült íróasztali szetek forgalmazásának dolgában szá-mít Poós úr.

„A Dahle ajánlatára jelentkez-tett a német Maul – folytatta az ügyvezető igazgató. – Exkluzív, átlátszó névjegykártyatartókat, irattartókat, mérlegeket és még egy-két áruféleséget vettünk át kínálatukból kizárólagos forgal-mazási joggal.” A Maul mecha-nikus és elektronikus kivitelű iro-dai és postai mérlegeiből egy kisebb sorozatot állítottak ki a Comphairen. Volt köztük ezer-forintos otthoni „apróság”, amely csak arra jó, hogy feladás előtt ellenőrizzük, mennyi bélyeget kell ragasztanunk a borítékra, de olyan elektronikus berendezés is, amely voltaképpen már a

csomagolástechnikában haszná-latos. Ezek a típusok beállítható súlyhatárnál jelzik, ha a serpenyő-re rakott – egységnyi súlyú – áruféleségből (például mikro-áramkórból, gemkapocsból, vegy-szerporból vagy tablettából) el-értük az előre megállapított mennyiséget, darabszámot.

„A Maul olvasóablóját kimon-dottan személyi számítógépek és írógépek mellé ajánljuk. Elektro-mos változatánál a titkárnő egy lábpedállal mozgathatja az olvasó-lécet le és föl. Bevált a Waterman képviselője: sok cég vásárol érté-kes üzletfeleinek ajándékképpen ezekből a töltő- és golyóstollak-ból, és ma már szerencsére nem divat gravírozással elcsúfítani ezeket a két és fél, húszezer forin-tos holmikát. Jól megy a Dahle hirdetőblás rendszere, a vágó-gépekből állandósult a forgalom, a húzóágazat azonban továbbra is az Ibico: a fűző- és kötőgépek-nek széles vevőkört köszönhe-tünk. Van, aki először ezek miatt keres föl bennünket, s végül vissza-tér – valami másért. Megrendelő-ink közé sorolhatjuk a Honvédelmi és a Belügyminisztériumot, néhány bankot, az OTP-t, amelyek például bizalmas iratok, letéti jegyek, sors-jegyek megsemmisítésére vásárol-tak bálázóval egybeépített Dahle iratmegsemmisítőket.”

Két évvel ezelőtt egymillió-s tő-kével alakult a kft. Az 1992-re tervezett 200 milliós forgalmat szeptemberben elérték, év végéig összesen 240 millióra számítanak.

Iratok
függesztve
és dobozolva

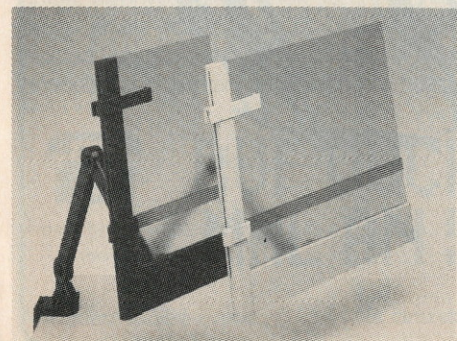

Jövőre, mint Poós László mondta, 400 milliót irányoztak elő. Nagy reményeket fűznek ahhoz az üzlet-hez, amelynek keretében 10-20-30 milliós nagyságrendben hoznának be kézi és gépi kezelésre alkalmas borítékokat Németországból. Még idén fénymásoló- és fűzőgép-szalont nyitnak a Fő utcában.

Kelenhegyi Péter

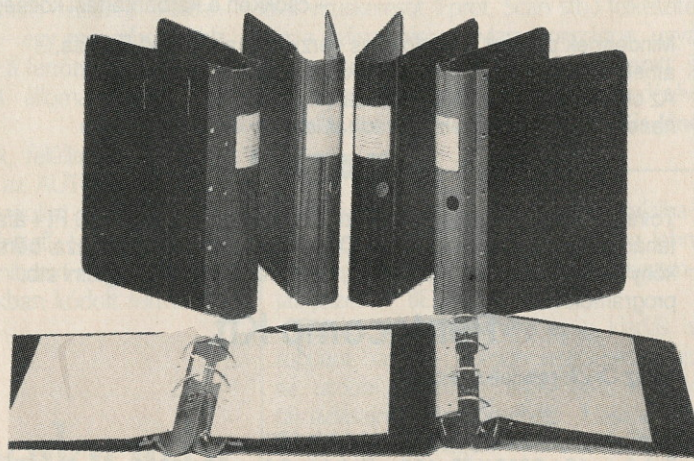
Betűlövés A-tól Z-ig

A számítógépes
kapcsolat:
a leíróknak való
olvasóablán
villanymotor mozgatja
az olvasólécet

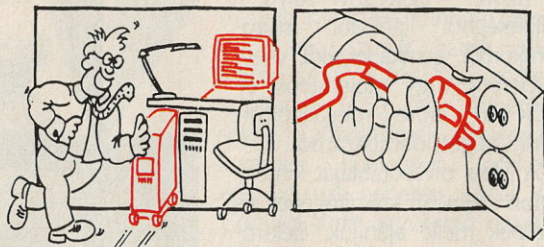
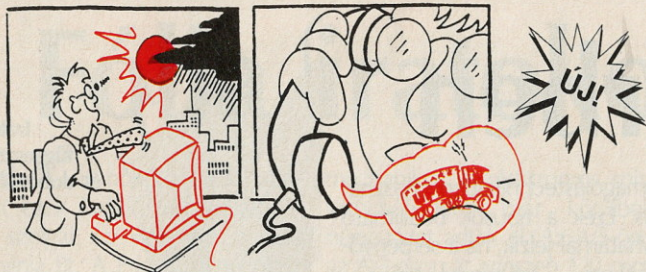

2,59 gramm, avagy tizenöt darab,
egyre megy

Acélos gerincű dossziék

FISKARS**POWER SYSTEMS**

**A FISKARS
SZÜNETMENTES
ÁRAMFORRÁSOK
MEGELŐZIK A BAJT!**

BPS

Business Power Systems Kft.

1084 Budapest, József u. 53.
Telefon: 113-7854, Fax: 133-1102

Információs szám: 138

EPSON**HEWLETT
PACKARD
Reseller**

Nyomtasson Magyarul!

Nálunk minden nyomtatót magyar betűkkel vásárolhat meg!

HEWLETT-PACKARD nyomtatók:

LaserJet IIP+	A4, 512 KByte, 4 lap/perc	99.000 Ft+ÁFA
LaserJet IIIP	A4, 1 MByte, 4 lap/perc RET	115.800 Ft+ÁFA
LaserJet III	A4, 1 MByte, 8 lap/perc RET	198.000 Ft+ÁFA
DeskJet 500	festéksugaras, A4, 16 KB, 240 kar/s	49.700 Ft+ÁFA
DeskJet 500C	színes, festéksugaras, A4, 48 KB, 240 kar/s	83.500 Ft+ÁFA
ScanJet IIP	A4, szkennor, 300 dpi, 256 árnyalat	109.000 Ft+ÁFA
PaintJet XL300	A3, színes, festéksugaras, 2 MB, PCL5	295.000 Ft+ÁFA

EPSON nyomtatók:

EPL-4000	Lézer, 6 lap/perc, HP IIP kompatibilis	91.900 Ft+ÁFA
EPL-4300	Lézer, 6 lap/perc, RET, HP IIIP kompatibilis	114.800 Ft+ÁFA
LQ-100	A4, 24 tűs, 167 kar/sec, lapadagoló, CP852	29.900 Ft+ÁFA
LQ-570	A4, 24 tűs, 225 kar/sec, (olcsó lapadagoló)	39.800 Ft+ÁFA
LQ-1070	A3, 24 tűs, 225 kar/sec, (olcsó lapadagoló)	54.500 Ft+ÁFA
DFX-5000	A3, 9 tűs, 533 kar/sec, két húzótraktor	275.000 Ft+ÁFA
SQ-1170	festéksugaras A3, leporelló, 550 kar/sec.	95.800 Ft+ÁFA

FUJITSU termékek:

DL 900	A4, 24 tűs, 150 kar/sec, lap/leporelló	29.980 Ft+ÁFA
DL 1100	A4, 24 tűs, színes, 150 kar/sec, lap/leporelló	39.940 Ft+ÁFA
DL 1200	A3, 24 tűs, színesíthető, 200 kar/sec	49.900 Ft+ÁFA
DL 3400	A3, 24 tűs, színesíthető, 240 kar/sec	56.000 Ft+ÁFA
M2623	425 MB 3.5" AT-BUS / SCSI 12ms, 3 év gar.	109.800 Ft+ÁFA
M2624	520 MB 3.5" AT-BUS / SCSI 12ms, 3 év gar.	119.800 Ft+ÁFA
M2266	1079 MB 5.25" SCSI 16ms, 3 év garancia	199.800 Ft+ÁFA

Márkaszervíz garancia! Díjmentes üzembehelyezés!

MARKER Informatika Bt.

1073 Budapest, VII. Barcsay u. 6. (Erzsébet krt-Barcsay u. saroknál)

Hétfő-Péntek : 9-17-ig Telefon/Fax : 122-3000

Információs szám: 139

LEGYEN ÖN A LEGJOBB!

Az új varázsszó: DataFlex – az objektumorientált program

Szeretné, ha szervezői-programozói munkája mellett több ideje maradna másra is? Gondolt már rá, hogy ezt az objektumorientált programozói stílusra való áttéréssel megvalósíthatja? Ugye eddig csak a valóban jól használható objektumorientált eszközök hiánya miatt nem tehetette meg ezt a lépést?

Most viszont már van megoldás. A DataFlex 3.01 könnyen tanulható 4. generációs programnyelvre, objektumorientált kódot készítő programgenerátora, prototípusrendszere, objektumkönyvtára és a régi, jól bevált relációs adatbázis-kezelője komplett fejlesztői környezetet biztosít.

Időt és pénzt takarít meg!

A DataFlexszel készített program: – könnyen érthető és kezelhető,
– egyszerű a javítása és felrészítése,
– blokkjainak újrafelhasználása lehetséges.

A DataFlexszel: – nő a programozás hatékonysága,
– csökken a karbantartási költség.

Mindennek például a windowsos verziója csak 67 000 Ft + áfa, amely a kitűnő, 3500 oldalas dokumentációt is tartalmazza! Az objektumorientált programozás már nem álom, hanem valóság. Ön sem maradhat le. Sőt, legyen a legjobb

DATAFLEX-szel!

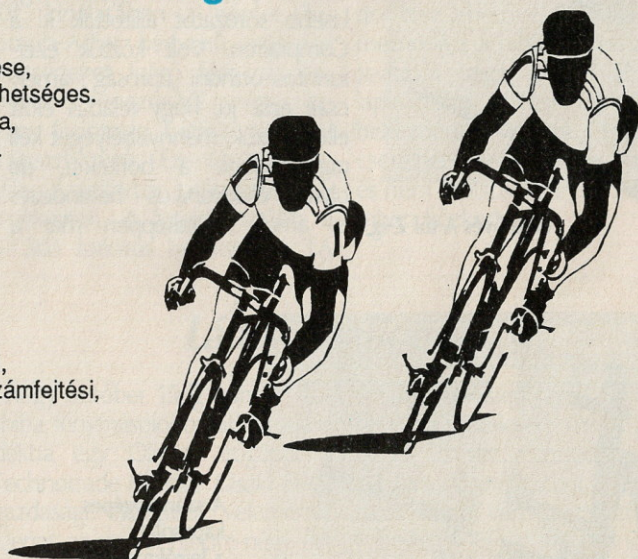
További felvilágosítással, árjegyzékkel, demo verzióval (600 Ft + áfa), tanácsadással, tanfolyamokkal, DataFlexben kifejlesztett hazai bérszámfejtési, könyvelési, eszköz-nyilvántartási, üzemirányítási, áruforgalmi stb. programokkal a

Pentacomp Kft.

áll az Önök rendelkezésére.

Címünk: 1117 Budapest, Budafoki út 183.
Telefon: 161-3030/198, 193 • Telefon & fax: 161-3032

Információs szám: 140

Rovatunkban hétről hétre figyelemmel kísérjük, mely számítógépvírusok aktivizálódása várható. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy az említett vírusok járványszerűen elterjednek Magyarországon, csak annyit, hogy az adott időszakban kártételükkel, előfordulásukkal számolni lehet.

 VÍRUSNAPTÁR 1992. OKTÓBER 23 – 29.			
DÁTUM	NÉV NAP	VÍRUS NEVE	TÁMADÁS IDEJE
23. péntek	Gyöngyi	Jerusalem (Skism) Jerusalem (Skism-1) Karin Frere Jacques Smack Jerusalem (Payday)	minden 15-e utáni pénteken minden 15-e utáni pénteken október 23-án minden pénteken minden pénteken pénteken, ha az nem 13-a
24. szombat	Salamon	Form-Virus Italian Pest (Finger) Jerusalem (Phenome) Migram	minden hó 24. napján minden szombaton minden szombaton minden szombaton
25. vasárnap	Blanka, Bianka	Sunday Sunday-2	minden vasárnap minden vasárnap
26. hétfő	Dömötör	Garfield I-B (BadGuy) I-B (BadGuy 2) I-B (Exterminator)	minden hétfőn minden hétfőn minden hétfőn minden hétfőn
27. kedd	Szabina	Ah I-B (Demon) I-B (Demon-B) Kamasya	minden kedden minden kedden minden kedden minden kedden
28. szerda	Simon, Szimonetta	Victor	minden szerdán
29. csütörtök	Nárcisz		

Az egész 1992. év folyamán aktív: Datalock, Europe-92, Flash, Fu Manchu, Violator, Were Here, Year 1992

Minden nap támad: július 1-jétől december 31-ig Jerusalem (Jerusalem-PLO), Jerusalem (Mendoza), Got-You, szeptember 1-jétől december 31-ig 1554, 1704 Format, Cascade, Cascade-B, szeptember 20-tól december 31-ig Plastique, Plastique-B, szeptember 22-től december 31-ig 4096, október 13-tól december 31-ig Datacrime, Datacrime-B, Datacrime II, Datacrime IIB.

Érvényes víruskereső-ölő verziók: Virkill 0.28, Virx25, Scan-Netscan-Winscan, Clean-Vshield 97Beta, Netshield 1.03, Fprot 2.05, Nemesis 0.99, PKSF Ansi 1.1, Tbscan 4.3, Vsig 9209, MTEA VR 2.2.

Német postabosszantó

Privatizáció ide vagy oda, a monopolhelyzetet élvező német távközlési vállalat nem lett népszerűbb. Feladói a Deutsches Telekomnak címezték a Virus Construction Settel (VCS-sel) készített új vírusukat, a VCS-Postot, amely – talán véletlenül – éppen nyár végén (augusztus közepén) indult el világbosszantó útjára. Bizonyos információk szerint a „hamburgi vidám fiúk”, azaz az ottani vírusíró csoport ujjgyakorlatáról van szó. A vírus boncolgatása alapján feltételezhető, hogy e

kórokozó a Manta egy újabb verziójával készült.

Hossza 1077 bájt, nem rezidens. Abban a könyvtárban támad – egy menetben több programot –, ahonnan a fertőzött programot elindították. A .COM állományok végére épül be.

Amikor aktivizálódik, felülírja a C: meghajtó főkönyvtárában az AUTOEXEC.BAT és a CONFIG.SYS állományokat a német Telekomnak szánt „üdvözléssel”. Maga a szöveg a fertőzés során a monitoron megjelenik, de a fertőzött állományokban kódolt formában van jelen.

Mivel kódja a Manta általános irtási eljárása szerint azonosítható, minden közhasznú külföldi víruskeresőt (Fprot, Scan stb.) felkészítettek a felismerésére. Magyarországon ugyan eddig csak egy Németországból érkezett játékiprogramban fordult elő, ám elterjedésével számolni kell.

Kis János

Október 5-i, illetve 6-i keltezéssel találhatók meg a hazai BBS rendszerekben John McAfee legfrissebb víruskereső programjai. Jelzésük: BETA97.

Egy-két hibája ellenére ez a kiadás is roppant hasznos; komoly segítséget nyújt az utóbbi hetekben felbukkant vírusok támadásainak kivédéséhez. Használatát megkönnyíti a magyar nyelvű leírás.

**AUF DOCH
MAL AN!**

Deutsche Bundespost
Telekom

A mindent felülíró üzenet

és címzettje

Telekom

R · E · N · D · E · Z · V · É · N · Y · K · A · L · A · U · Z

Magic Unix szemináriumot tart **október 30-án** 10 és 14 óra között *Tamar Newberger*, a Magic Software Enterprises Ltd. Unix marketingmenedzsere. Szó lesz arról, mennyiben illik bele a Unix fejlődési irányába a Magic technológiája és architektúrája, s egyúttal megtekinthető majd néhány Unix alatt futó Magic alkalmazás. Felvilágosítást ad Gárdai Zoltán, Onyx Kft., 165-3325.

November 23-án és 24-én a Hotel Intercontinentalban az *Itech '92*

címmel rendezett izraeli-magyar vegyesvállalati tapasztalatszerűre látogathatnak el az érdeklődők. Felvilágosítás: Hussek Katalin, 176-7896 vagy Major Sándor, 131-3969.

1993. január 25-27. között az NJSZT és a Fair Információs Rendszerek Kft. megrendezi a *Relációs adatbázis-kezelő rendszerek I. magyar konferenciáját*. Tájékoztatás kérhető: László Erzsébettől a 111-1686-os telefonszámon.

Érzékelők, minőségbiztosítás, neuronhálózatok, optikai és kémiailag szenzorok és egy sor rokon témát felölelő kiállítást rendeznek **1993. október 11-14.** között Nürnbergben. A *Sensor '93* jelentkezési határideje **1993. január 31.** Információ: ACS Organisations GmbH, P. O. Box 23 52, D-3050 Wunstorf 2, telefon: (5033) 2015, fax: (5033) 1056.

Hirdetési index

Areco	6	Matáv	18
BPS	28	Morphologic	7
Carbon	2	MTA Sztaki	2
Comwave	16	Ocean Office	4
Copy Trade	31	Onyx	31
Etherna	25	Pentacomp	28
Freesoft	26	Rolitron	32
Hewlett-Packard	8	Thion	12
Kövesdi	24	Topsoft	20
Lias	16	Videotex	2
Marker	28	X-Byte	31

HÍR-LAP

Hírbeküldő lap a *Heti CHIP* olvasói számára

Cége most alakult (át)? Új terméke van? Sikeresen lezart egy projektet? Jelentős megrendelést kapott? Fontos szerződést kötött? Konferenciát, kiállítást, tanfolyamot vagy más szakmai rendezvényt szervez? Kulcsposztokon személyi változások történnék? Ha minderről – vagy bármely más, szakmailag lényeges dologról – szívesen hírt adna lapunkban, kérjük töltsen ki (nyomtatott betűkkel vagy írógéppel) ezt a kártyát, s zárt borítékban küldje el címünkre: *Heti CHIP*, 1300 Budapest 3., Pf. 210. Munkatársunk felhívja Önt! Nyilvánosságának szánt információival jelentkezhet a szerkesztőség számain is: telefon: 168-4270, 188-4370, telefax: 168-6266

Kérjük, szíveskedjék ide beírni a tudósítás szövegét!

Név, beosztás

Cég neve

Cím

Telefon

Telefax

Telex

Szeretném tudósítani a *Heti CHIP*-et a következőkről. Tudomásul veszem, hogy a lapnak ez a szolgáltatása ingyenes, s a *Heti CHIP* munkatársa egyeztetés céljából a *Hír-lap* kézhezvétele után megkeres.

Aláírás

Informatikai hetilap

Megjelenik minden csütörtökön.

Kiadja a CT Press Kiadó Kft.
Felelős kiadó: Ivanov Péter ügyvezető

Főszerkesztő: Takács Gitta

Főszerkesztő-helyettes:
Mikolás Zoltán

Művészeti vezető: Sütő Kálmán

Szerkesztők:

Fejes Kálmán, Mallás Judit,
Szekeres Zsuzsa, Vargha Márton
Olvasószerkesztő: Kelenhegyi Péter
Korrektor: Lukács Erzsébet

Tervezőszerkesztők:

Olejnyik Jenő, Tripolszky Dóra

Grafikus: Gerse Gábor

Műszaki vezető: Lucz Zsolt

Tördelőszerkesztők:

Dobos Imre, Nagy Gyula, Tóth Attila

Lapmenedzser: Fekete Gizella

A szerkesztőség és a kiadó címe:

1036 Budapest, Lajos u. 160-162.

Telefon: 188-4370, 168-4270

207, 245, 263, 291 mellék

Telefax: 168-6266

Levélcím: 1300 Budapest 3., Pf. 210

Hirdetésfelvétel:

CT Press Reklámiroda

Üzletkötők:

Czidor Rózsa, Kálnoki Kis Emese,
Szabóné Véghelyi Anna,
Szomolányi Viktória

Levélcím: 1300 Budapest 3., Pf. 210

Telefon: 188-4370, 168-4270

Telefax: 168-6266

Sürgős hírdetéseit, üzleti közleményeit egy héten belül közzéteszük.

Hívja a CT Press Reklámirodáját!

A hirdetések körültekintő gondozását kötelességünknek tekintjük, de tartalmukért felelősséget nem vállalhatunk.

A szedés és a tördelés

a *Heti CHIP* szerkesztőségében,
TEXTÁR fényszedő programmal készül.

Nyomásra előkészítési és nyomja:

Zrínyi Nyomda, Budapest

(92.2319/29-66-22)

Felelős vezető:

Grassely István vezérigazgató

© *Heti CHIP*

CT Press Kiadó Kft., Budapest, 1992.

A *Heti CHIP*-ben megjelent írások másodközlésével, a lap másolásával és terjesztésével kapcsolatban minden jogot fenntartunk.

A lapból értesítéseket átvenni csak a *Heti CHIP*-re való hivatkozással lehet.

A szerkesztőség a felkérés nélkül beküldött kéziratokat és leveleket is körültekintően gondozza.

A lapban megjelenő cikkek tartalmát ellenőrizzük, ám forrásaink tévedése miatt felelősséget nem vállalhatunk.

Terjeszti

a Magyar Posta
és a CT Press Kiadó Kft.

Ára: 39 forint.

Előfizethető a CT Press Kiadónál.
Előfizetési díj 1 évre 1800 forint.

HU ISSN: 1216-0482

PRISMA OFFICE

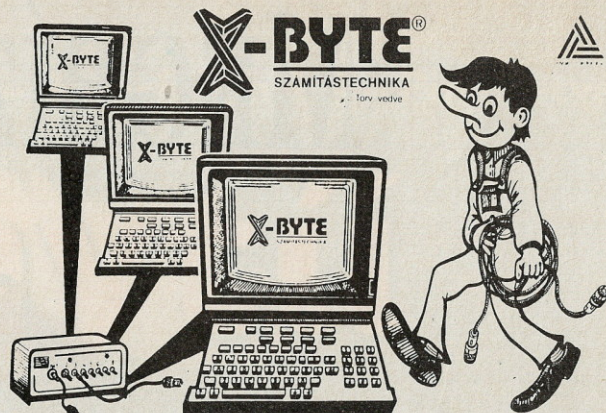
Németország legnépszerűbb irodaautomatizálási szoftvere
magyar nyelven

A rendkívül felhasználóbarát rendszer eleget tesz annak a régen elvárt követelménynek, hogy kezelése egyszerű és megtanulása valóban gyors legyen. Maradéktalanul figyelembe veszi a különböző felhasználók felkészültségi szintjét. A teljes program és a dokumentáció magyar nyelvű. Megszokott fogalmakat használ, mint pl. dosszié, szöveg, levél, dokumentum, stb. Az irodai kommunikáció szinte minden feladata elvégezhető, beleértve a hatékony adat és dokumentáció kezelést, külső és belső elektronikus levelezést (pl. tartalmaz egy Fax-szervert, mely a hálózat bármely pontjáról elküldött dokumentumot elfaxolja, iktatja, stb.), lehetőség van egyéni határidők, naptárak és iratrendezők, grafika és táblázat, soros kommunikáció illetve közvetlen rekordszintű (Merge) adatbázis-hozzáférés (dBASE, INFORMIX, DATAFLEX ...) használatára. Amennyiben valaki hosszútávú fejlesztési lehetőségeit vizsgálja, a PRISMA OFFICE ugyanazt a teljesítményt kínálja MS-DOS, LAN (Novell, Vines...), UNIX (szintén magyarul) operációs rendszerek alatt. WINDOWS-os változata teljeskörűen kihasználja a grafikus felhasználói csatoló (GUI) adta lehetőségeket, beleértve a különböző alkalmazások közötti dinamikus adatcserét (DDE) és adatainak integrálását (OLE), stb.

Keresse a COMPAIR '92 kiállításon, 'A' pavilon 309-es stand!
ONYX Szoftverház Kft., 1118 Bp., Mátyóki út 14. Tel/fax: 165-3325

Információs szám: 141

KAPCSOLÓDJON A JÖVŐHÖZ!

SZÁMÍTÓGÉP-HÁLÓZATOK

MILYEN TÍPUSÚ HÁLÓZAT SZÜKSÉGES ÖNNEK?

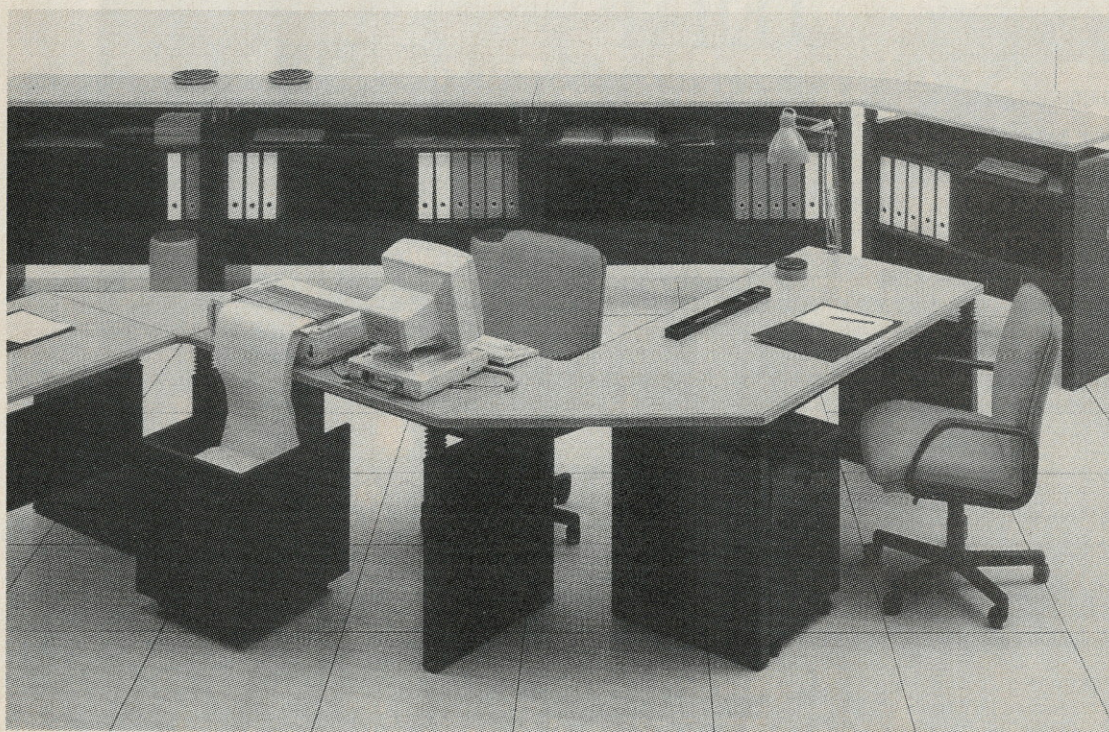
ARCNET, ETHERNET, RS 232,
IBM CABLING SYSTEM, AT&T
SYSTEMAX, NOVELL HÁLÓZAT, ÜVEGSZÁL?

JÖJJÖN EL HOZZÁNK!

1138 Budapest, Népfürdő u. 17/e. Tel.: 173-1329 Fax: 173-1530
Kávészó és üdítő mellett segítünk a választásban.

CSÖKKENTETT ÁRAK, VÁLTOZATLAN MINŐSÉG!

Információs szám: 142

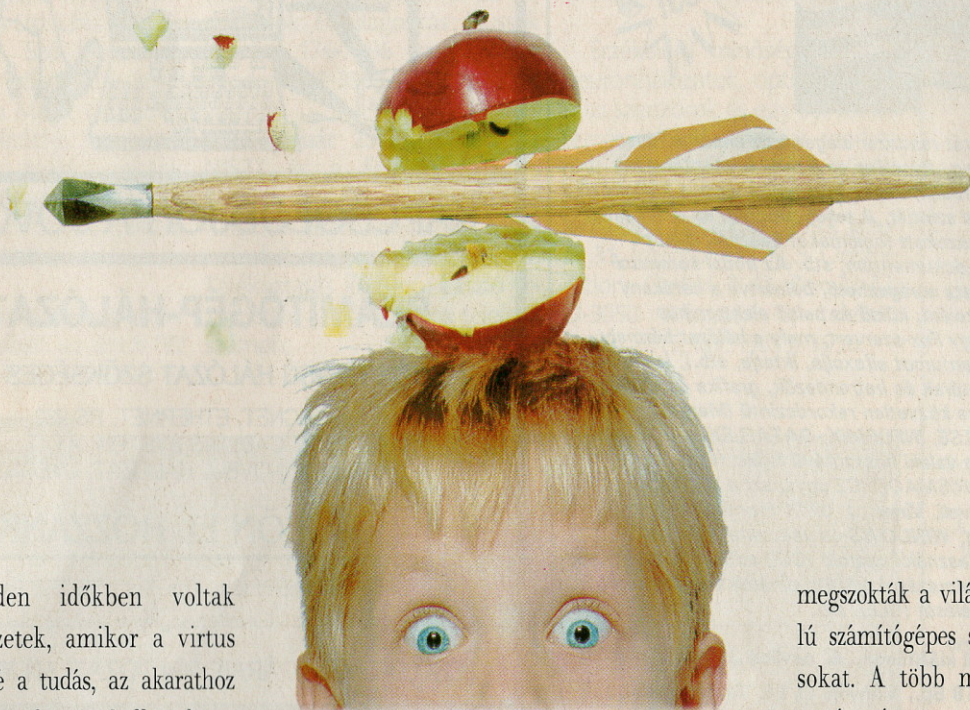
- világszínvonalú márkás irodabútorok,
- irodai székek különlegesen nagy választéka,
- különféle típusú és teljesítményű irodai fénymásológépek,
- telefonok, telefonközpontok, telefaxok, üzenetrögzítők széles választéka.

BEMUTATÓ ÉS ÁRUSÍTÁS A FŐVÁROS SZÍVÉBEN,
A WESSELÉNYI U. 25-BEN.
Telefon és fax: 122-9202

Információs szám: 143

MEGBÍZHATÓK,

Minden időkből voltak helyzetek, amikor a virtus mellé a tudás, az akarathoz pedig tehetség kellett hogy párosuljon. Mennyi döntő pillanat, hajszálnyi esély szült már nagy tetteket. Tell Vilmos legendája sem véletlenül él az 1300-as évektől napjainkig. De vajon fennmaradt volna-e tettének emléke, ha nem áll mögötte tudás? Ha nem a tapasztalat és kiváló érzék birtokában cselekszik? Azokban a másodpercekben, amikor megfeszült az íj, amikor visszafolytott lélegzetek korbácsolták a szíveket, – valami győzött. A megbízhatóság. A ma emberének helyzete sokban hasonlít Tell Vilmoséhoz. Az "egy lövés-egy találat" elve mindannyiunkra rákényszeríti a megbízhatóság keresését. A ROLITRON életében sok olyan pillanat volt már, amikor nem tévedhetett. Csak múltjában és szakemberei tapasztalatában bízhatott. Az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank budapesti kongresszusán olyan résztvevők igényeinek kellett megfelelni, akik

TEHÁT NAGYOK.

megszokták a világszínvonalú számítógépes szolgáltatásokat. A több mint ötven ország pénzügyminisztere és a majd kétezer bankár a nap minden percében kapcsolatba léphetett a világ túlfélén lévő, otthoni adatbankjával, mintha csak saját irodájában ülne. A kongresszus speciális számítógépes hálózatát a ROLITRON szolgáltatta, még hozzá rekordidő alatt. Sikerral.

A ROLITRON több mint 10 éves múltjában nem ez az alkalom volt az egyetlen, amikor a tévedés egyszerűen elképzelhetetlen volt. Több száz cég ismeri már számítógépes hálózataink és szervizhálózatunk megbízhatóságát.

Bízunk benne, hogy az időleges megoldások talmi csillogása Önt sem téveszti meg. Hogy a kiszámítható tudás és a tapasztalat mellett dönt. Hiszen mindannyiunkkal előfordulhat, hogy ott állunk, fejünkön a bizonyos almával. És abban a pillanatban mindent eldönthet, ki áll az íj mögött...

ROLITRON

Címünk: B. Braun-Rolitron Kft. 1023 Budapest, Felhévizi u. 3-5.

Tel.: 180-4500, 188-2329, 188-2330 Fax: 180-5648

Szaküzlet: 1024 Budapest, Mártírok útja 7. Tel.: 115-3830 Tel./Fax: 115-4628 (bejárat a Margit utca felől)